

דו"ח מבקר המועצה 2010

חברי מליאה נכבדים.

מוגש לכם בזאת דו"ח מבקר המועצה לשנת 2010

הדו"ח השנתי עוסק ב 4 נושאים.

- 2 דו"ח איכות הסביבה
- 35 רב מושב אחיהוד
- 39 בדיקת הביקורת בנושא מלגות מועצה
- 42 הפעלת מקווה בישוב אחיהוד

שלושה דוחות מתוך ארבעה מקורם בפניות של תושבים לראש המועצה ו/או למבקר המועצה.

הדו"ח על מח' איכות הסביבה נכתב במסגרת תוכנית העבודה. עקב אורכו הוספתי בסוף הדו"ח במסגרת הנספחים את עיקרי המסקנות וההמלצות.

הביקורת, במסגרת הדו"ח השנתי, השתדלה כמיטב יכולתה לא לחשוף שמות תושבים שאינם אנשי ציבור או עובדי מועצה במסגרת הדוחות להלן.

קריאה מועילה.

ניצן גלילי
מבקר המועצה

אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השיירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייח דנון
שמרת

דו"ח איכות הסביבה

תוכן עניינים

3	מבוא.....	1.	אדמית
3	מדיניות איכות הסביבה ותוכנית אב לנושא.....	2.	אחיהוד אילון אפק אשרת
6	רישוי עסקים.....	3.	בוסתן הגליל
16	פינוי אשפה.....	4.	בית העמק בן - עמי בצת געתון
21	בדיקה תכנון מול ביצוע תוכנית עבודה שנתית 2009.....	5.	גשר הזיו חניתה יחיעם יסעור כברי כליל
24	טיפול בפסולת תעשייתית ואחרת.....	6.	כפר מסריק לוחמי הגטאות לימן מצובה נס-עמים נתיב השיירה סער עברון עין המפרץ עמקא ערב-אל ערמשה ראש הנקרה רגבה שבי ציון שייח דנון שמרת
25	נושאים נוספים באחריות המחלקה.....	7.	
27	טיפול בתלונות תושבים ואחרים.....	8.	
27	נקיטת צעדים משפטיים בנושא איכות הסביבה.....	9.	
28	חוקי עזר לנושא איכות הסביבה.....	10.	
29	נספחים.....	11.	
31	עיקרי מסקנות והמלצות.....	12.	

1. מבוא

1.1. כללי

במסגרת תוכנית העבודה השנתית, נערכה ביקורת ביחידה לאיכות הסביבה של המועצה. הביקורת נערכה על הנושאים הבאים מתוך מכלול הנושאים שעליהם אמונה המחלקה:

1. ביצוע תוכנית אב
2. אשפה ופסולת.
3. רישוי עסקים
4. בדיקת תכנון מול ביצוע של תוכנית העבודה השנתית לשנת 2009
5. התחייבות וביצוע המחי' לתושבי המועצה.

1.2. מטרות העבודה.

הביקורת קבעה מס' מטרות בעת כתיבת עבודה זאת:

- לבדוק שעבודת מחי' איכות הסביבה פועלת, בנושאים שנבדקו, על פי החוקים, התקנות והנהלים שעל פיהם עליה לעבוד.
- לבדוק שרמת השירות שהמחלקה נותנת עונה על התחייבות המועצה והמחלקה לתושבים.
- לבדוק שהמחלקה נערכת כנדרש לשינויים החלים מפעם לפעם בנושא איכות הסביבה.
- לבדוק שהמחלקה פועלת לאורך השנים בהתאם ליעדים שנקבעו לה ועל פי התקציב המאושר לעבודתה.

הביקורת מבקשת לציין שזכתה לשיתוף פעולה של כל הגורמים בעת עריכת הביקורת, ומבקשת להודות להם על כך.

2. מדיניות איכות הסביבה ותוכנית אב לנושא.

בשנת 2007 מליאת המועצה מאשרת את תוכנית האב לאיכות הסביבה. הביקורת במסגרת הדו"ח על מחלקת לאיכות הסביבה בוחנת את ישום תוכנית האב שהוחלטה

אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השיירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייה דגון
שמרת

במליאה. הבדיקה כוללת הן את הפרויקטים והן החלטות נלוות שנדרשו ואושרו במליאה.

2.1. קידום התנהלות מקיימת – החלטות המועצה. (עמ' 13)

במסגרת תוכנית האב גובשו המלצות להחלטות מועצה המקדמות ארגונית וסטטוטורית התנהלות מקיימת:

החלטה: הרחבת תקנות רישוי עסקים לגידול בעלי חיים ואכיפתן. המלצה זאת מופיעה בעוד מקומות לאורך תכונת האב (לדוג' עמ' 40). הביקורת בדקה האם הורחבו תקנות רישוי העסקים וכן אכיפתן בנושא גידול בעלי חיים.

ככל הידוע לביקורת לא הורחבו התקנות.

על שאלת הביקורת לגבי ביצוע החלטות המליאה ותוכנית האב השיב מנהל המחלקה:

• רישוי בעלי חיים רפתות לולים נעשתה עבודה גדולה בנושא ביצענו את הרפורמה בכל הקיבוצים. החלנו בשנת 2009 עם אחיוד ועמקא וביקרנו ברוב הישובים עם המשרד להגנת הסביבה רוב הרפתות הגישו בקשות (לפחות 80 אחוז).

• כל הלולים הוצאו מתחום הישוב למעט אדמית איסוף פסולת של פסדים באחריות המחלקה חולקו לכל הלולים מכולת ובשנה האחרונה אנחנו עם האנטגרציה עוברים למיכלים מוטמנים.

2.2. בתוכנית האב נקבע שיהיה לוי הישובים בגיבוש תקנונים להפעלת עסקים בישובים.

הביקורת שאלה את מנהל מח' איכות הסביבה במה, אם בכלל מתבטא לוי הישובים בגיבוש תקנונים להפעלת עסקים בישוב. להלן התשובה:

• תחנות הדלק נדרשו להגיש בקשות גם בזה ביצענו שינוי גדול. התבצעו סיורים בכל התחנות עם מפקח הרישוי הוגשו בקשות לרישוי וגם בסעיף זה חל שינוי גדול.

• צמירים בישובים רובם עם רישיונות עסק.

אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השיירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייה דנון
שמרת

¹ המספרים בסוגרים מציינים את העמוד בתוכנית האב כמופיע באתר המועצה.

**הביקורת תציין ביחס לתשובה שאכן יש גידול בעסקים שקיבלו רישיונות בישובים.
מאיך תשובה לגבי גיבוש תקנונים להפעלת עסקים בישוב לא התקבלה,
וכנראה לא בוצעה.**

2.3. בתכנית העבודה של המועצה ל-2007 הוקצו משאבים לפרויקטים הבאים:

- הרחבת רישוי עסקים בישובים – הסכום לא ידוע לביקורת
- הרחבת תקנות רישוי עסקים לגידול בעלי חיים ואכיפתן – הסכום לא ידוע לביקורת.
- קידום רישוי עסקים לעסקים קטנים בישובים. (עמ' 44 בתוכנית האב). לנושא זה הוקצבו 10,000 ₪.
- המליאה מחליטה במסגרת תוכנית האב על מיפוי עסקים קטנים ללא רישוי.

**כפי שנמסר לביקורת בתחילת ינואר 2011 הותחל מיפוי עסקים ללא רישוי בישובים ועד אוגוסט הרשימה תוכן.
הביקורת תציין שעסקים רשומים על פי פרטיהם במח' רישום עסקים שם ניתן לאתר את הפונים לרישוי וגם חלק מאלה שלא פנו.**

2.4. פרויקטים בתחום תעשייה ועסקים (עמ' 56 בתוכנית האב)

- פרויקט 9: מיפוי עסקים בישובים שיש להם פוטנציאל פגיעה באיכות הסביבה (כמו חומ"ס, קרינה שפכים ועוד) והגדלת היקף העסקים שיש להם רישיון עסק.

כפי שהביקורת ציינה לעיל גדל היקף העסקים שיש להם רישיון לעסק מחד. בכל הקשור למיפוי עסקים בעלי סיכון לאיכות הסביבה המועצה טוענת שהיא מכירה ויודעת את כל העסקים שפוטנציאלית מסכנים. במפעלים הקיימים המועצה נערכת כנדרש. בפועל לא התקבלה רשימה מהמחלקה.

2.5. תוצרים בתכנית האב (עמ' 75)

אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השיירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייה דנון
שמרת

☒ מפעלים כולל חומ"ס. הביקורת פנתה בשאלה אל מנהל מח' איכות הסביבה מה התקדם בנושא המפעלים וכן לגבי פסולת חקלאית מאז תוכנית האב. להלן התשובה כפי שהתקבלה:

- למפעלים גייסנו מפקח למפעלים שהכין תוכנית שנתית יש ביקורים ויש הקפדה על כל נושא החומרים המסוכנים. יש צוות חומ"ס של המועצה עם כל הציוד הדרוש באחריות יניב.
- לגבי רישוי גם פה יש שינויים גדולים. עשינו כנס עם מנהלי מפעלים.
- תוכנית אב לפסולת חקלאית בעבודה היום, וטרם הסתיימה. הוספנו ציוד ומבצעים איסוף פסולת למחזור מכל החקלאים פלסטיק במיוחד.

הביקורת תציין שלפי המידע שנמסר מאגף איכות הסביבה במועצה (נספח 1 לעבודה) רוב הפרויקטים שהוחלט עליהם בוצעו או מבוצעים. מצד שני חלק גדול מההחלטות הנלוות כגון שינוי חוקי עזר, כתיבת תקנונים וכיו"ב לא בוצעו או בוצעו באופן חלקי מאד למרות שעברו כבר כ 4 שנים מאז שהוחלט על התוכנית במליאת המועצה. הביקורת תציין כפי שיוצג בהמשך שדווקא בנושא המיחזור יש ירידה ב% מכלל האשפה המפונה בעיקר עקב סגירת אתר הקומפוסט.

✓ הביקורת ממליצה למליאת המועצה לבקש ממנהל מח' איכות הסביבה דו"ח על ביצוע תוכנית האב לאיכות הסביבה והאם עדין יש צורך בביצוע ההחלטות הנלוות כפי שהוחלט במליאה.

3. רישוי עסקים.

3.1. כללי

לדברי מנהל מח' איכות הסביבה לכ 70% מהעסקים במועצה יש רישוי. נתון זה מתאים (\pm) למחקר שנעשה בשנת 2007 ע"י "אידע ניהול וייעוץ כלכלי בע"מ" לפי בקשת משרד הפנים במדגם מועצות. על פי סקר של האגף לביקורת ברשויות זה בשנת 2006 היו במועצה 822 עסקים מהם ל 64% יש אישור. בשנת 2004 מס'

אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השיירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייה דנון
שמרת

העסקים עמד על פחות מ 500!! באותו זמן אחוז המחזיקים רישוי לעסק עמד על 67%. אחוז זה אינו שונה לטוב או לרע מהותית ממועצות אזוריות דומות.

3.2. חוקים

- חוק רישוי עסקים, תשכ"ח 1968 -
- מטרות חוק רישוי עסקים- חוק רישוי עסקים תשכ"ח – 1968 הוא אחד מהחוקים החשובים לאזרחי המדינה שנועד להביא למימוש המטרות הבאות:
- הבטחת איכות נאותה של הסביבה לרבות מניעת מפגעים ומטרדים (איכות הסביבה)
- מניעת סכנות לשלום הציבור והבטחה מפני שוד והתפרצות (משטרה).
- בטיחות של הנמצאים במקום העסק או בסביבתו (משרד התמ"ת).
- מניעת סכנות הדבקות ממחלות בעלי חיים ומניעת זיהום מקורות מים בחומרי הדברה, בדשנים ובתרופות (משרד החקלאות).
- הבטחת בריאות הציבור לרבות תנאי תברואה נאותים (משרד הבריאות).
- קיום הדינים הנוגעים לתכנון ובנייה ולשירותי הכבאות (הרשות המקומית).

תקנות רישוי עסקים (הוראות כלליות), התשס"א – 2000

צו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), תשנ"ה – 1995

- רק עסק המוגדר כטעון רישוי בצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי) התשנ"ה – 1995, חייב ברשיון לפתיחתו ולניהולו.
- מעיון ברשימת עסקים חייבי רישוי עולה שיש עסקים רבים שאינם חייבים ברשיון.
- להלן דוגמאות לעסקים פטורים: בעלי מקצועות חופשיים, מרפאות לסוגיהם השונים, סטודיו להתעמלות, פעוטונים, גני ילדים פרטיים.

הצו מחלק ל 10 קבוצות את העסקים טעוני האישור:

- קבוצה 1 בריאות רוקחות וקוסמטיקה
- קבוצה 2 דלק ואנרגיה
- קבוצה 3 חקלאות ובעלי חיים
- קבוצה 4 מזון
- קבוצה 5 מים ופסולת

אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוטתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל

כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השיירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייה דנון
שמרת

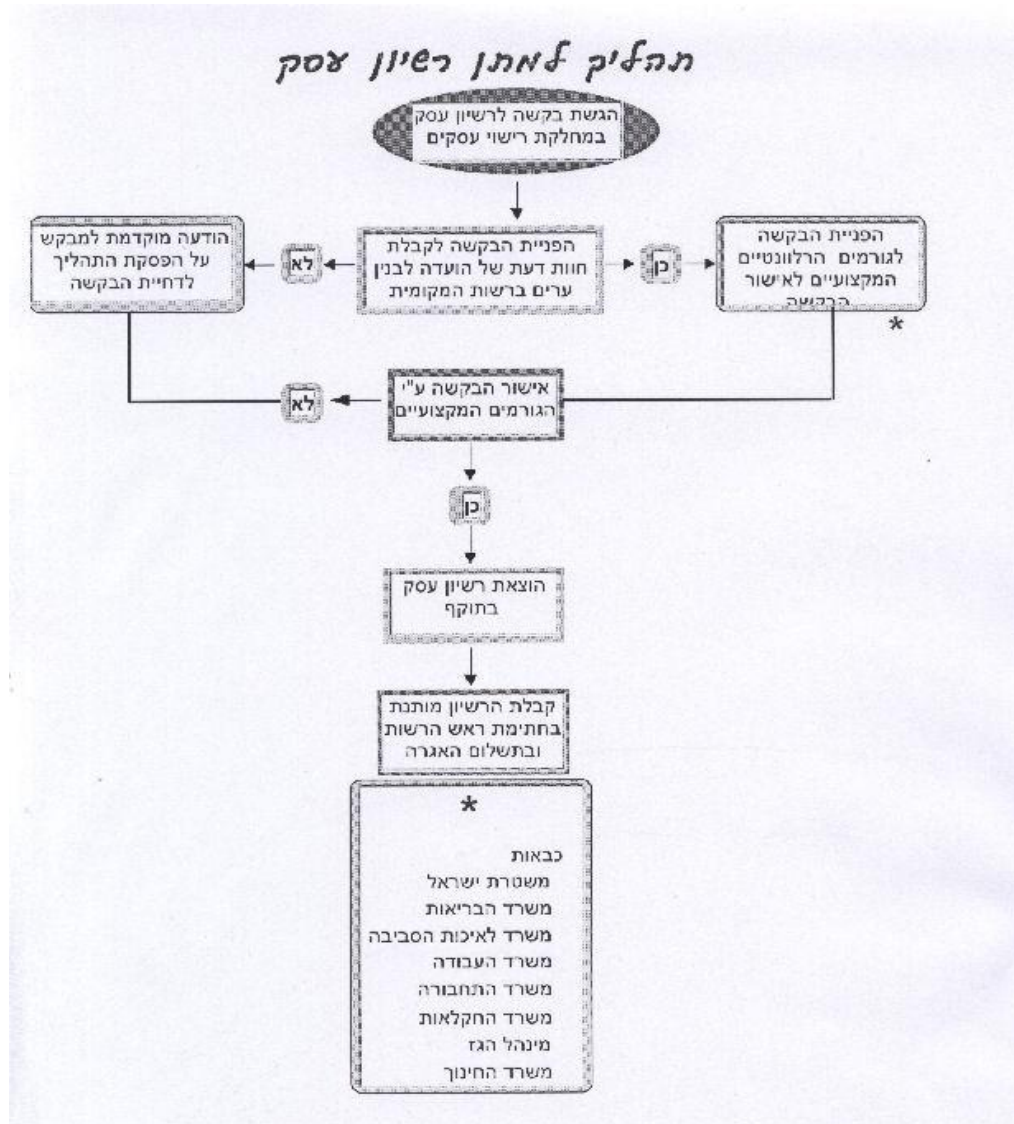

- קבוצה 6 מסחר ושונות
 - קבוצה 7 עינוג ציבורי, נופש וספורט
 - קבוצה 8 רכב ותעבורה
 - קבוצה 9 שירותי שמירה ואבטחה
 - קבוצה 10 תעשייה, מלאכה, כימייה ומחצבים
- תהליך למתן רשיון לעסק

הביקורת תציין כבר בשלב זה שבאתר המועצה הדף של "רישוי עסקים" עדין ריק ודרך האתר לא ניתן לקבל את ההסברים הנדרשים.

תהליך מתן רשיון לעסק מחולק לשלושה שלבים:
שלב א' - מידע מוקדם והכנת מסמכי הבקשה.
שלב ב' - הגשת הבקשה וביצוע דרישות גורמי הרישוי.
שלב ג' - הכנת רשיון העסק ותנאיו.

אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השיירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייה דנון
שמרת

- אדמית
- אחיהוד
- אילון
- אפק
- אשרת
- בוסתן הגליל
- בית העמק
- בן - עמי
- בצת
- געתון
- גשר הזיו
- חניתה
- יחיעם
- יסעור
- כברי
- כליל
- כפר מסריק
- לוחמי הגטאות
- לימן
- מצובה
- נס-עמים
- נתיב השיירה
- סער
- עברון
- עין המפרץ
- עמקא
- ערב-אל ערמשה
- ראש הנקרה
- רגבה
- שבי ציון
- שייה דנון
- שמרת

3.3. התייחסות הביקורת לשלבים השונים.

3.3.1. בשלב אי על המבקש להקים עסק במועצה להגיע למשרדי המועצה לצורך

קבלת מידע מוקדם הכולל בין היתר הנחיות לבקשת רישיון לעסק (ניתן בכתב בהמשך לפגישה אישית עם פקידת רישוי):

- הגדרת סוג העסק על פי צו רישוי עסקים.
- מדיניות רישוי והנחיות ייחודיות על פי סוג העסק ומיקומו.
- בעיות רישוי צפויות לאור בקשות קודמות לרישוי במקום.

- תקנות רלוונטיות (בחברות נושאיות וע"י מהנדס תברואה).
- התראה בדבר הצורך בהוצאת היתר "שימוש חורג" על פי חוק התכנון והבניה, או הפניה לקבלת מידע בנושא והגשת בקשה ברישוי בניה.
- הנחיות להגשת הבקשה לרישיון

3.3.2. לדעת הביקורת שלב זה הוא שלב קריטי מכמה טעמים :

- הגדרה מדויקת של מהות העסק. על פי הגדרה זאת יופנה בעל העסק לקבלת האישורים השונים. הגדרה לא נכונה והאישורים יינתנו שלא על פי הנדרש.
- הגדרות לא מדויקות עלולות לאפשר לעסק שהוא בפועל צריך לשבת על "שימוש חורג" לקבל אישור לא מותנה.
- נתונים לא מדויקים על היזמים הקשורים ליזמות עלולים לגרום למתן רישוי לאדם שבמידע מלא הוא היה נדחה.
- גביית אגרת הרישוי מהפונה.

3.3.3. לצורך בדיקת השלבים השונים נפגשה הביקורת, בין היתר, עם האחראית לטיפול בפניות לצורך קבלת רישיון לעסק² (להלן: "האחראית"). אלה דברים שנאמרו בפגישות הנ"ל :

- הסיבה לעליה בכמות העסקים נובעת בין היתר מהעובדה שרפתות חייבות רישוי כנ"ל צימרים, בריכות תחנות דלק, משאיות המובילות בקירור, קטרינג, קייטנות ומחנות נוער.

בהקשר זה מציינת האחראית בפני הביקורת שהתוכנה ("רמה מערכות") בה משתמשת המערכת לצורך רישום ומעקב אחר עסקים, אינה מסוגלת לתת נתונים לגבי העבר. כמו כן מציינת האחראית שהתוכנה לא מאפשרת לרשום יותר מחלקה אחת שהעסק יושב עליה. מצב זה יכול כמובן לגרום לאי התאמות וטעויות מיותרות.

אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השיירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייה דנון
שמרת

² תיקי ראובן

- למועצה יש פקחים בשטח (למעשה פקח אחד) אך זה לא מספיק. האחראית אוספת פרסומים שונים בעיתונים ועל סמך זה היא פונה לגורם המפרסם.
- האחראית מציינת שלגבי המושבים יש החלטת מליאה שצריך אישור של הועד המקומי לכל עסק לצורך מתן רישוי לעסק.

בפועל על פי בדיקת הביקורת בעת אישור תוכנית אב לאיכ"ס במליאת המועצה נכתב בפרוטוקול: " מליאת המועצה אישרה את תוכנית האב לאיכות הסביבה ובקשה לבדוק את משמעות ההצעה של נציג בצת (מבקש שבעלי עסקים הפונים לקבלת אישור עסק יעברו דרך וועד הישוב). תוכנית האב אושרה". במסגרת עבודת הביקורת על ביצוע החלטות 2007 מסר מנהל איכ"ס במועצה שהנוהל הופנם ובמושבים מתבקש אישור הועד לכל עסק. בפועל, תציין הביקורת, אין החלטת מליאה לנושא.

הביקורת תוסיף שאם בנושא המושבים יש נוהל הרי לגבי עסקים בקיבוצים אפילו נוהל דיווח לא קיים. ועד הישוב, כאמור, למרות היותו שלוח של המועצה אינו מחויב לדווח למועצה על עסקים הקמים בתחומו. לועד יש קונפליקט מובנה האם לדווח או לא שכן דיווח יכול לגרום לועד הפסד כספי

- ✓ הביקורת ממליצה להנהלה לכתוב נוהל בו המחלקה תחוייב לידע את הועד המקומי על פתיחת עסק חדש בישוב.
- ✓ הביקורת ממליצה למליאה לקבל החלטה בה הועד יחוייב לידע את המועצה על כל עסק חדש שנפתח בתחומו.

- לאחר שהוברר שהעסק שבגיננו הפנייה צריך רישוי תיגבה אגרת רישוי לפני כל דבר אחר.

○ הביקורת בדקה מדגם של עסקים בהליך רישוי. מהבדיקה עולה שכל העסקים שנבדקו שילמו את אגרת הרישוי בתחילת התהליך. לעיתים התהליך נמשך מס' שנים

3.3.4. לדברי מנהל המח' רישיונות לא ניתנים לצמיתות אלא למקס' 5 שנים. החוק לדברי מנהל מח' איכות הסביבה מאפשר לתת לצמיתות אך זה לא ניתן כיום.

ככל הידוע לביקורת במקרה זה לא מדובר על מפעלים "ותיקים" שלחלקם יש רישיון לצמיתות. הביקורת תציין שגם עסקים אלה

- אדמית
- אחיהוד
- אילון
- אפק
- אשרת
- בוסתן הגליל
- בית העמק
- בן - עמי
- בצת
- געתון
- גשר הזיו
- חניתה
- יחיעם
- יסעור
- כברי
- כליל
- כפר מסריק
- לוחמי הגטאות
- לימן
- מצובה
- נס-עמים
- נתיב השיירה
- סער
- עברון
- עין המפרץ
- עמקא
- ערב-אל ערמשה
- ראש הנקרה
- רגבה
- שבי ציון
- שייח דנון
- שמרת

**נבדקים לפחות פעם בשנה ע"י הגורמים הרלוונטיים (כיבוי אש, בריאות וכו').
למפעלים אחרים יש רישיונות זמניים/מתחדשים, ולחלק על פי הרישומים אין רישיון.**

מנהל מח' איכות הסביבה מסר שהצמירים בישובים רובם עם רישיונות עסק.

3.4. רישוי עסק לעסקים שבעבר שירתו את הישוב בלבד.

3.4.1. במושבים אבל בעיקר בקיבוצים בעבר חלק מהעסקים שירתו רק את תושבי הישוב. מדובר על בריכת השחייה, מרכול, חדר אוכל ועוד. כיום רוב העסקים הנ"ל פתוחים ללקוחות שאינם בהכרח חברי האגודה או אפילו תושבי הישוב. השינויים הנ"ל מצריכים רישוי לעסק לכל העסקים האלה. לדברי מנהל איכ"ס כאשר ישוב משווק לגורמי חוץ המח' פועלת בנושא רישוי עסק. מדובר על כולבו, תחנות דלק, בתי קפה וכו'. הביקורת כפי שניתן לראות בהמשך בוחנת את הדברים.

3.4.2. בריכות שחייה

3.4.2.1. בריכות השחייה, כפי שנכתב לעיל, נדרשו בשנים האחרונות להיות בעלות רישיון לעסק. מנהל מח' איכ"ס ציין לשאלת הביקורת שאין בריכה פנימית יותר בקיבוצים. יתרה מזאת אפילו בריכה של צימרים מחייבת רישיון.

3.4.2.2. בתחילת אפריל יש כנסים בהם מסבירים את הדרישות הנדרשות מבריכה לצורך קבלת רישיון לעסק. לביקורת נמסר שאין סיכום בכתב של כנסים אלה. פקח המועצה עושה סיור ראשוני ומוסר הערות. לאחר מכן נבדק התיקון ע"י בעל הבריכה. בנוסף תציין הביקורת שגם כאשר לבריכה יש רישיון הרי שהמוסדות המאשרים (משטרה, משרד הבריאות) מקיימים בדיקה לפחות פעם בשנה. תוצאות בדיקה זאת נמסרים גם למועצה.

3.4.2.3. על פי הנתונים שהועברו לביקורת ממחלקת רישום עסקים עולים הדברים הבאים:

אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השיירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייה דנון
שמרת

- מתוך 32 הבריכות שפנו לקבלת רישוי 4 בריכות בסטאטוס "בטיפול" ו 5 בסטאטוס "נידחה". מה שבפועל משאיר רק 23 בריכות עם רישוי כנדרש מתוך 32.

3.4.3. מרכולים

3.4.3.1. מהדף שבו מרוכזים המרכולים שפנו לאישור לא תמיד ניתן להבין מיקום העסק³.

3.4.3.2. במועצה רשומים 16 מרכולים שפנו לקבלת רישוי. מהם אחד סטאטוס "נידחה" ושישה בסטאטוס "בטיפול" מה שבפועל משאיר רק 9 מרכולים עם רישוי כנדרש.

3.4.3.3. בהנחה שברוב הישובים יש לפחות מרכול/כולבו אחד הרי שישנם הרבה מאד מרכולים (חלקם ידועים לביקורת) או מכולות ודומה שפועלים ללא רישוי בתוך הישובים. בעבר, בעיקר בקיבוצים, סחורת המרכול נמכרה רק לחברי הקיבוצים + מעט תושבים שאינם חברים. המצב שונה כיום לחלוטין.

3.4.3.4. למצב זה יכולות להיות מס' סיבות לדוגמה:

- חוסר מודעות בישוב לצורך ברישוי
- עלויות כספיות בכדי לעמוד בדרישות הרישוי
- תשלומי מיסים גבוהים יותר

הביקורת מתריעה על חשיפת אפשרות של המועצה לתביעות בגין נזקים עקב אי מניעת הפעלת בריכות ומרכולים שאין להם רישוי לעסק.

3.5. רישוי עסקים כאשר יש שימוש חורג.

אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השיירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייה דנון
שמרת

³ הערה זאת נכונה גם לשאר העסקים

3.5.1. בתחילת 2011 החלה המחלקה לבדוק את הנושא. במושבים שנבדקו (3) נמצאו 12 עסקים חורגים הדו"ח עוד לא הושלם ויושלם במהלך השנה.

3.6. טיפול באמצעים משפטיים

3.6.1. לדברי מנהל מחלקת איכות הסביבה המועצה לא הוציאה צווי סגירה ליותר משניים או שלושה עסקים.

3.6.2. המועצה פונה לדברי מנהל המחלקה, 8-10 פעמים בשנה לבית המשפט.

3.6.3. בדרי"כ בית המשפט יגזור על העסק קנסות בגובה (± 500 ₪) הנמוך מעלות התביעה למועצה.

3.7. הגדרת תפקידים ברישוי עסקים

הביקורת מתרשמת שבעלי התפקיד שיוצגו להלן מבצעים את עבודתם על הצד הטוב ביותר ועם מוטיבציה גבוהה.

3.7.1. חוזר מנכ"ל מתאריך 14.3.04 (נכתב על פי הנחיות הוועדה הבינמשרדית לרישוי עסקים) קובע את בעלי התפקיד ברשות בכל הקשור לרישוי עסקים. להלן בעלי התפקיד:

- מנהל.
- פקיד רישוי.
- מפקח רישוי עסקים.
- בוחן תכניות רישוי עסקים.

3.7.2. מנהל

3.7.2.1. בחוק רישוי עסקים נקבע בס' 5 (א):

"רשות הרישוי לעסק טעון רישוי היא - (1) בתחום רשות מקומית - ראש הרשות המקומית או מי שהוא הסמיכו לכך".

למנהל המחלקה יש תעודה מראש המועצה (משנת 1994) המסמיכה אותו להיות מנהל מח' איכות סביבה. לדברי מנהל המחלקה מינוי זה כלל גם את רישוי העסקים.

החוק אינו קובע מה נדרש (ברמת ההשכלה ו/או הניסיון ועוד). ממי שראש הרשות מסמיך אותו כ"רשות הרישוי". לעומת זאת

אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השיירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייה דנון
שמרת

חוזר המנכ"ל מ 14.3.04 קובע גם קובע דרישות ממנהל מח' רישוי העסקים כפי שיוצג להלן.

"דרישות המשרה: בעל תואר אקדמאי עם 3 שנות ניסיון (לפחות) בניהול ולימודי השלמה, כמפורט בתוספת הראשונה והשניה לתקנות בריאות העם (כשרויות עובדי בריאות הסביבה ואיכות הסביבה ברשויות סניטריות מקומיות).

או:

הנדסאי סביבה עם 5 שנות ניסיון (לפחות) בניהול ולימודי השלמה, כמפורט בתוספת הראשונה והשניה לתקנות בריאות העם (כשרויות עובדי בריאות הסביבה ואיכות הסביבה ברשויות סניטריות מקומיות). ידיעת חוק רישוי עסקים וחוק התכנון והבניה."

3.7.2.2. המסקנה מהדברים האלה היא שלא בהכרח מדובר על אותו אדם מחד.

מאידך מנהל מח' רישוי העסקים חייב כפי שקובע חוזר המנכ"ל לעמוד בדרישות לעיל. לא מצאנו בחוזר המנכ"ל הנ"ל הוראות מעבר. כמו כן לא ידוע לנו האם הוראות מחייבות כנ"ל הוצאו כבר בעבר על ידי הרגולטור.

3.7.3. פקיד הרישוי

3.7.3.1. פקידת הרישוי, כפי שהביקורת מתרשמת בקיעה מאד בעבודתה.

3.7.4. פיקוח

3.7.4.1. יש מפקח אחד לרישוי עסקים שאינם מפעלים. במקביל יש מפקח אחד

למפעלים ומפגעים סביבתיים, בריכות וחופים. לדברי מנהל המחלקה מפקח אחד טוב ככל שיהיה אינו מספיק בעיקר לנוכח העובדה שיש לו עוד לא מעט משימות נוספות.

3.7.4.2. דרישות מוקדמות מהמפקח, סמכות המפקח והגדרת תפקידי הפיקוח

נקבעה, על פי חוזר מנכ"ל 03/2004 הדרישות הבאות:

"הנדסאי סביבה או תברואן מוסמך והכשרה משלימה בתחום רישוי עסקים מטעם מוסד מוסמך.

או:

אדמית

אחיהוד

אילון

אפק

אשרת

בוסתן הגליל

בית העמק

בן - עמי

בצת

געתון

גשר הזיו

חניתה

יחיעם

יסעור

כברי

כליל

כפר מסריק

לוחמי הגטאות

לימן

מצובה

נס-עמים

נתיב השיירה

סער

עברון

עין המפרץ

עמקא

ערב-אל ערמשה

ראש הנקרה

רגבה

שבי ציון

שייה דנון

שמרת

אקדמאי בתחומי ההנדסה, מדעי-הטבע, מדעי-החיים, מדעי-הסביבה, או גאוגרפיה עם הכשרה משלימה בתחום רישוי עסקים מטעם מוסד מוסמך.

ככל הידוע לביקורת השכלת המפקח על עסקים שאינם מפעלים אינה עונה, בשלב זה, לדרישות לעיל.

המפקח על רישוי המפעלים ככל הידוע לביקורת עומד בדרישות ההשכלה.

הביקורת ממליצה לבחון הוצאת המפקח על עסקים לקורס תברואנים מוסמכים. ככל הידוע לביקורת קורס כנ"ל נמשך במשך 3 שנים יום בשבוע.

3.7.5. בוחן תוכניות

3.7.5.1. דרישות המשרה על פי חוזר המנכ"ל:

"בעל מקצוע מוסמך בהתאם לסעיף 1 לתקנות רישוי עסקים (הוראות כלליות) תשס"א 2000. [מתוך התקנות: "בעל מקצוע מוסמך" – מי ששר הפנים הסמיכו לעניין סעיף 6 לחוק, והוא אחד מאלה: (1) מהנדס רשוי כמשמעותו בחוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח 1958- (להלן - חוק המהנדסים), הרשום במדור הנדסה אזרחית, ואדריכל רשוי כמשמעותו בחוק המהנדסים הרשום במדור לארכיטקטורה; (2) במבנה פשוט, כהגדרתו בתוספת הראשונה לתקנות המהנדסים והאדריכלים (רשוי) ויחוד פעולות), התשכ"ז 1967- (להלן-תקנות ייחוד פעולות): (א) מהנדס או אדריכל רשום בפנקס המהנדסים והאדריכלים במדור להנדסה אזרחית או ארכיטקטורה. (ב) הנדסאי כמשמעותו בתוספת הראשונה לתקנות ייחוד פעולות].

ידיעת הוראות חוק התכנון והבניה, חוק רישוי עסקים, וחוקי העזר העירוניים."

❖ לביקורת לא ברור מי הוא בוחן התוכניות לצורך רישוי העסקים ומימלא אינה יודעת האם בוחן התוכניות עומד בדרישות לעיל.

✓ הביקורת ממליצה למליאת המועצה לקבל חוות דעת מקצועית בנושא איוש התפקידים מהיועץ המשפטי, ולאחר מכן לבחון האם יש צורך בקבלת החלטות בנושא.

4. פינוי אשפה

4.1. רקע

במסגרת הדו"ח בנושא איכות הסביבה בדקה הביקורת את נושא פינוי האשפה והפסולת במועצה. להלן הנושאים שנבדקו במסגרת זאת:
4.1.1. אשפה ופסולת.

אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוטנת הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השיירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייה דנון
שמרת

4.1.2. ביצוע פינוי אשפה ופסולת בפועל

4.1.3. אשפה גושית

4.1.4. מיחזור

4.1.5. קומפסטר

4.1.6. סוגי מחזור בישובים

4.1.7. גזם

4.1.7.1. פנוי ע"י התושבים בתוך הישובים

4.1.7.2. פנוי הגזם מהישובים ע"י המועצה

4.2. שיטת הביקורת והיקפה

1. הביקורת קיימה פגישות עם בעלי תפקידים שונים הנוגעים לנושא

2. הביקורת בדקה וניתחה מסמכים

3. הביקורת קיימה סיורי שטח והתרשמות בלתי אמצעית ונפגשה עם מספר גורמים האחראים לנושאים השונים

4.3. ממצאים

4.3.1. המבנה הארגוני של היחידה לאיכות הסביבה במועצה

4.3.1.1. בראש המחלקה אבנר גבאי, תחתיו עובדים מזכירה, רכז סביבה,

אחראי בפועל על הפעולות השונות של היחידה, פקחים ועובדים. מנהל היחידה הוא הקובע את תוכנית העבודה השנתית והרב שנתית בתחומים השונים. כמו כן, למרות שמנהל היחידה הוא הגורם הסופי הקובע, ניכר שהוא אמון על נושא ביזור סמכויות והגורמים השונים הכפופים לו מבצעים הלכה למעשה את המלאכה. הביקורת נתקלה לא פעם באמירה "זה לא התחום שלי, אבנר קובע". הביקורת התרשמה שמנהלי המחלקה משתדלים לבצע את המוטל עליהם על הצד הטוב ביותר. לכן מניחה הביקורת שמשפט כגון "זה לא התחום שלי..." נובע מחלוקת הסמכויות הברורה. מצב זה מאפשר ניהול רציף ומסודר של המחלקה.

אדמית

אחיהוד

אילון

אפק

אשרת

בוסתן הגליל

בית העמק

בן - עמי

בצת

געתון

גשר הזיו

חניתה

יחיעם

יסעור

כברי

כליל

כפר מסריק

לוחמי הגטאות

לימן

מצובה

נס-עמים

נתיב השיירה

סער

עברון

עין המפרץ

עמקא

ערב-אל ערמשה

ראש הנקרה

רגבה

שבי ציון

שייה דנון

שמרת

4.3.2. במהלך הבדיקה עלו הליקויים הבאים:

- פניות הציבור לסדרן פינוי אשפה וגזם⁴ (להלן: "הסדרן") מתקבלות פעמים רבות תוך כדי נסיעתו ברכב מה שלא מאפשר לו לרשום את הפנייה.

✓ הביקורת ממליצה שפניות הציבור יועברו באופן אוטומטי לתא קולי ומשם לדוא"ל של סדרן. מדובר על הליך טכני פשוט מול חברת הטלפונים.

- הפניות שמופנות לסדרן מוכנסות לתוכנה מיוחדת המיועדת לעקוב אחר הטיפול בפניה. לתוכנה זאת בנוסף לסדרן יכולה להיכנס גם מזכירת מנהל המחלקה ואחרים המשתמשים בקוד של המזכירה.

✓ הביקורת ממליצה שמנהל המח' יקבע מי העובדים הרשאים להיכנס לעבודה עם תוכנת המעקב בטיפול בתלונות.

הביקורת ממליצה של כל עובד הרשאי להיכנס לתוכנה יהיה שם משתמש וסיסמה שרק הוא ידע ורק בעזרתה יוכל להיכנס לתוכנה.

- הסדרן ציין בפני הביקורת שהטיפול בתלונות התושבים מועבר לקבלן איתו יש הסכם בנושא. הסדרן מציין שלא תמיד מתקבל אישור מהקבלן על תיקון הליקויים בזמן אמת.

✓ מומלץ להכניס בהסכם עם הקבלנים סעיף קנס על אי דיווח סיום עבודה עד 24 שעות מסיומה.

הביקורת מצאה מחלקה בה ניכר מסירות כל האנשים לנושאים שתחת אחריותם.

4.3.3. אשפה ופסולת

4.3.3.1. כמויות

- 13000 טון אשפה בתית ועוד 4 אלף טון כללית.

אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השיירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייה דנון
שמרת

⁴ חיים יעקוב

- מיחזור: ב 2009 המיחזור היה 30% ב 2010 8% (קרטון, עיתון, נייר ובקבוקים). הירידה נובעת עקב סגירת אתר הקומפוסט ליד מילואות.
- 4.3.3.2. לכל תהליך פינוי האשפה, הפסולת והגזם שלושה שלבים:

- פנוי העצמי ע"י התושב לפי סוג האשפה/ פסולת/ גזם ולפי צורת האגירה
- פינוי המועצה/ קבלן מהישוב לפי סוג האשפה/ פסולת/ גזם מאזור האגירה
- הטמנה או פינוי של האשפה/ גזם ביעד הסופי

צורת אגירה של האשפה הביתית

בקיבוצים ומושבים – מכולות כלליות, מנהל המחלקה קובע כמה עגלות להציב בכל ישוב ואיפה המכולות יוצבו.

בהרחבות - רוב גדול לפח אישי לכל משפחה. פינוי האשפה ע"י משאית העוברת מבית לבית ומפנה.

פינוי האשפה

פנוי האשפה הביתית מתבצעת פעמיים בשבוע מכל ישוב ללא קשר לגודל הישוב. שתי המשאיות של המועצה מפנים עשרה ישובים כל אחד, (סך של 20 ישובים), והקבלן מפנה את יתרת 12 הישובים.

הטמנת פסולת

עם פינוי האשפה/גזם מהישוב היא עוברת ל- שני מוקדי יעד

- הטמנה – בעברון. רוב הפינוי נעשה לשם - 70%.
- היתרה 30%, מועברת ל"קומפוסט 2000" בק. ביאליק, כאן הפסולת עוברת תהליך הפרדה ומהשאריות שאפשר מפיקים קומפוסט. עלויות ההובלה גבוהות ולכן רק אשפת שלושת הישובים הדרומיים מפונת לשם. כמו כן, עלות ההפרדה גם היא גבוהה.

צי רכב

ישנם 3 משאיות המפנות אשפה ביתית, 2 משאיות מועצה ואחת של קבלן חיצוני. פרט לכך, יש משאית נוספת לרמפה שגם מפנה גזם. טנדר אחראי אשפה,

מיחזור בישובים

אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השיירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייה דנון
שמרת

סוגי המחזור – בישובים ממוחזרים בקבוקי פלסטיק, עיתונים וקרטונים.
כמו כן יש במספר ישובים מיכל הפרדה של פסולת אלקטרונית.

קומפוסט

אין צורך להרבות בחשיבות נושא המחזור של הזבל ה"רטוב" או האורגני והפיכתו לקומפוסט. מלבד שימוש חוזר והטבה עם מעגל האוכל וכל הנושא המובא תחת כותרת קיימות, הרי הקומפוסטיזציה מקטינה את הכמות בפועל של האשפה הדורשת הטמנה ומביאה רווח ישיר לכל רשות המקדמת את הנושא.

במטה אשר נושא הקומפוסט הוא בראשית דרכו. קיים פרויקט הנקרא "קומפוסט ישובי" בשלושה ישובים - בכברי במלואו, בגשר הזיו בחלקו ולאחרונה קיבוץ איילון נכנס לתהליך הפרוייקט. גם קיבוץ חניתה אמור להיכנס לפרוייקט בקרוב.

תאור התהליך

- כל משפחה מקבלת דלי קטן לזרוק את הפסולת האורגנית הביתה.
- ליד הפחים/ מכולות הרגילים יש מיכל 60 לי' עבור הפסולת האורגנית.
- פעם בשבוע הפסולת מפונת לאתר מיועד מראש בישוב.
- בתחילת הפרוייקט הישובים פינו עצמאית לשטח המיועד, לפני חצי שנה המועצה קבלה פניה הן מכברי והן מגשר הזיו לקבל סיוע, ומאז המועצה מפנה ממרכזי המחזור לאתרי קומפוסט בישובים. באיילון, עדיין מפנים לבד.
- בכברי יש משהו "משוגע" לעניין שמטפל באתר בתשלום, בסינון ובערבוב. הם כבר חילקו פעמיים קומפוסט לגינות.
- בגשר הזיו יש מתנדב. בגדול זה התעסקות והפעילות מבורכת.
- כל המיכלים והמתקנים (פחים, מדבקות מיכלים) על חשבון המועצה, התפעול על חשבון הישוב.

אדמית
אחיהוד
איילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השיירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייה דנון
שמרת

5. בדיקה תכנון מול ביצוע תוכנית עבודה שנתית 2009

מתוך תוכנית העבודה השנתית:

5.1 א ש פ ה

- א. פינוי אשפה בישובים פעמיים בשבוע. (בעקבות גידול היישובים מחייב מכרז).
- ב. רכישת כלי אצירה להרחבות בישובים: מצובה, סער, חניתה, געתון, יחיעם ושבי ציון.
- ג. שיפוץ מכולות ב- 5 יישובים.
- ד. פינוי פסולת גושית מרמפות בהתאם לצורך וניקיון מזבלות בהתאם לצורך.
- ה. שטיפת מכולות ועגלות אשפה פעמיים בשנה.
- ו. גזם – ריסוק – בהתאם לצורך (מתן שירות נוסף לישובים). איסוף – פעמיים בחודש בישובים קהילתיים ובהרחבות. יש ביקוש מיישובים נוספים (הרחבה בנושא הגזם ראה בהמשך).
- ז. מטאטא רחובות ביצוע פעמיים בחודש בכל היישובים-בדיקת אופציה למשאית קבועה.
- ח. מבצעי ניקיון – ביצוע מבצעי ניקיון שוטפים (צ. נעמן, ג'ת, מסריק, חופי ים).

אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל

כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא

ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייה דנון
שמרת

5.2 פסולת ומחזור

- א. הקמת משטחים ותגבור מרכזי מיחזור (נייר, קרטון, אלקטרוניקה ובקבוקים) בתיאום עם היישובים.
- ב. מיחזור פסולת אורגנית - יישוב נוסף והמשך מעקב ותמיכה בכברי וגש"ה.
- ג. רכישה ואספקת 100 יח' קומפוסטרים.
- ד. אספקת 50 מיכלים לאיסוף סוללות ליישובים ולביה"ס.
- ה. בדיקת נושא מחזור זכוכית
- ו. הקמה והפעלת מרכז "יז שניה" במתנ"ס.

- לאחר בדיקה והשוואה של תוכניות העבודה לשנים 2008, 2009 ו- 2010, הביקורת מצאה שהנושאים לביצוע בתוכנית העבודה השנתית תחת הכותרת "פסולת ומחזור", מהווים סעיפי ביצוע רב שנתיים.
- הביקורת מצאה שסעיף ה' לא בוצע כלל. הסיבה לכך היא שלא נמצא ספק הפועל בתחום מחזור זכוכית באזור. עובדה זו לא מאפשרת ביצוע.

לדעת הביקורת, למרות שנושא הקמה והפעלה של מרכז יד שנייה נמצא תחת הסעיף "פסולת ומחזור" הנ"ל טוב יהי אם יועבר לסעיף "מעורבות תושבים".

5.3. אשפה ופסולת

פינוי האשפה

- הביקורת מצאה שפינוי האשפה הביתית מתבצעת פעמיים בשבוע מכל הישובים – ללא התחשבות בגודל הישוב.
- הביקורת מצאה מפתח ורישום מסודר לכמות הפחים בכל ישוב. כמו כן, יש תרשימים היכן כל מכולה נמצאת בכל ישוב. פינוי
- הביקורת מצאה שהאשפה מפונת על ידי המועצה מבוצעת על פי תוכנית עבודה קבועה. כמו כן, יש פנוי ע"י קבלן עם תוכנית עבודה קבועה משלו.
- הביקורת מצאה שיש פיקוח על כמות פחים לישוב ועל ביצוע פינוי האשפה ע"י המחלקה.
- הביקורת תציין שעל פי דו"ח של חב' אורבניקס⁵ במועצה אזורית מטה אשר יש "נפח אצירה עודף" בהשוואה להמלצות המשרד לאיכות הסביבה.

פרט למכולות האשפה הביתית, בכל ישוב יש מכולה לאשפה גושית עם רמפת גישה וכן משטח עבור הגזם.
פינוי הפסולת גושית ברמפה, נעשית על פי הזמנה. כל מי במתקשר ומזמין מגיעים ומבצעים. בשוטף – פעמיים בחודש.

5.4. מיחזור ואתרי פינוי

דוח הביקורת הנוכחי בודק את שנת 2009, אך ידוע כבר שהשלטון המרכזי ער לחשיבות הנושא ומקדם את התחום כדי להביא להקטנת כמות הפסולת הדורשת טיפול ע"י הרשות.

⁵ "תוכנית אב לצמצום פסולת להטמנה סקר מצב קיים" עמ' 8

אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השיירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייה דנון
שמרת

לכלל התושבים יש אפשרות לרכוש קומפוסטרים ביתיים מהמועצה במחיר מסובסד. עלות האמיתית של קומפוסטר – 350 ש"ח, המועצה מוכרת כל יחידה ב- 200 ₪.
לביקורת נמסר ע"י מנהל האגף שהמדינה מתקצבת תוכנית אב לנושא והתוכנית נמצאת בשלבים ראשוניים של עבודה.

הביקורת מצאה ש בשנת 2008 נמכרו 211 יחידות ובשנת- 2009 נמכרו 54. הביקורת מצאה שאין נתונים על כמות הקומפוסטרים הביתיים הנמצאים בשטח. כמו כן, בבדיקה בפועל בישובים ניכר שהטמעת רעיון ההפרדה של הפסולת האורגנית ע"י התושב לא מצליחה להתרומם.

הביקורת ממליצה למצוא דרך כספית (ראה להלן) או אחרת לעידוד נושא הטיפול בפסולת בהפרדה כבר בישובים.

אדמית

אחיהוד

אילון

אפק

אשרת

בוסתן הגליל

בית העמק

בן - עמי

בצת

געתון

גשר הזיו

חניתה

יחיעם

יסעור

כברי

כליל

כפר מסריק

לוחמי הגטאות

לימן

מצובה

נס-עמים

נתיב השיירה

סער

עברון

עין המפרץ

עמקא

ערב-אל ערמשה

ראש הנקרה

רגבה

שבי ציון

שייה דנון

שמרת

5.5. מיכל לפסולת אלקטרונית

5.5.1. מיכל לפסולת אלקטרונית יש בכמה ישובים. פסולת זאת מטופלת במפעל המופעל עם אנשים עם מוגבלויות המפרקים את מה שמתקבל.

5.5.2. הבעיה היא שיש "גנבים" המפשיטים את המכשירים לפני שהם מגיעים לפירוק מסודר ולכן הכדאיות הכלכלית לכל הגורמים יורדת. לביקורת נמסר שמחפשים פתרון בדומה לבקבוקים – מכסה שיאפשר זריקה אך לא יאפשר להגיע למוצרים לאחר מכן.

5.6. בכל ישוב יש מרכז לפסולת גושית (ספות וכיו"ב).

5.7. גזם

5.7.1. בחלק מהישובים ערימות הגזם נאספות ע"י המועצה מרחבי הישוב (בחלק ע"י הישוב) ומרוכזות בנקודה מסוימת. הגזם מרוסק אחת לשנה בעלות של 6.5 אלף ₪ ליום עבודה. ערימות גדלות ויוצרות מפגעים תברואתיים (עכברים חולדות). כמו כן יש בעיה שהתושבים זורקים פסולת רגילה לשם. הנושא מבחינה תקציבית, לדברי מנהל המחלקה, לא מתקצב כנדרש ויש צורך להכפיל את הסכום בתקציב פי 2 ל600 אלף ₪.

5.7.2. יש מחשבות לגבי ניצול הגזם ע"י דחיסה ושימוש בו להסקה בתנורי עץ. הנושא מדשדש ותלוי בעיקר ברצון היזמים.

הביקורת תציין שכול הנוגעים בדבר מסכימים שבישובים בהם יש בעל תפקיד בשכר הנושא הזה כמו נושאים אחרים הקשורים לועד המקומי מנוהל בצורה טובה יותר. כמו כן תציין הביקורת שבמועצה יש כ-80 פעילים לאיכות הסביבה. כמות הפעילים אינה עונה על הצרכים ומעבר לכך הם אינם חיים בכל ישובי המועצה.

5.8. חיסול מזבלות.

5.8.1. ברחבי המועצה יש שטחים פתוחים שבהם נוהגים קבלנים ואחרים לזרוק לכלוך מסוגים שונים. אחת ל-3 חודשים אשפה זאת מפונה ע"י המועצה.

5.8.2. הפסולת מגיעה לשם, כמובן, באופן לא חוקי. המועצה לא מצליחה להתמודד מול המלכלכים. לכן, בתוקף האחריות שהחוק מטיל על המועצה, היא בעיקר מפנה את הפסולת. ישנם גם מקרים בהם זוהה משליך הפסולת. במקרים כנ"ל יש התמודדות משפטית מול המלכלכים.

הביקורת ממליצה לשקול שימוש במצלמות מוסלקות לתקופת ניסיון במטרה לאתר את המזהמים.

6. טיפול בפסולת תעשייתית ואחרת

6.1. הטמנת פסולת 2009

6.1.1. כפי שצוין לעיל יש שני מוקדים לפינוי הפסולת – עברון 70% וקומפוסט (קריית ביאליק) 30%. בקומפוסט יש גם הפרדה.

אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השיירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייה דנון
שמרת

6.1.2. היטל הטמנה ב 2009 עמד על 400 אלף ₪. הביקורת תציין שהיטל ההטמנה במגמת עליה. הדבר נובע גם מרצון המשרד לאיכ"ס להקטין את כמות האשפה המוטמנת ולהגביר את המחזור ע"י הפרדה⁶.

הביקורת ממליצה למועצה להיערך מהר ככל האפשר לנושא ע"י הגדלת המיחזור עד כמה שניתן עוד בשלב הראשוני היינו אצל "יצרן האשפה" התושב. מומלץ לשקול עידוד הישובים להגדלת הפרדה. את העידוד ניתן לממן ע"י החזר חלק מהכספים הנחסכים כתוצאה מירידה בעלות ההטמנה כפועל יוצא מירידה בכמות המוטמנת.

6.2. טיפול באסבסט

- בבתי ספר הנושא טופל ב 2009.
- גם בגנים הנושא לפני סיום (כפי שנמסר לביקורת ב 22.4.11).
- לגבי אסבסט פריך. הוקם צוות ממשרד איכות הסביבה שביצע סקר (הסקר אצל מנהל המחלקה). מדובר על דרכי עפר בשטחים חקלאיים. הנושא הכספי נסגר לאט לאט ובקרוב תתחיל, נקווה, העבודה.

7. נושאים נוספים באחריות המחלקה.

הביקורת לא הצליחה, עקב אילוצי זמן, לבדוק את כל הנושאים שיש צורך לבדוקם במסגרת עבודת הביקורת. חלק מאותם נושאים שלא נבדקו יצוינו להלן ויבדקו בעתיד.

7.1. מכרז לפינוי אשפה.

- 7.1.1. בוצע מכרז ב 2009.
- 7.1.2. המכרז וביצועו לא נבדק ע"י הביקורת.
- 7.2. טיפול במפעלים מחזיקי חומ"ס (חומרים מסוכנים).

7.2.1. התפלגות רמת הסיכון במפעלים.

7.2.2. עמידה בדרישות ע"י המפעלים.

⁶ הוא גם נובע מהגידול בהטמנה עקב סגירת אתר הקומפוסט.

אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השיירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייה דנון
שמרת

7.2.3. בדיקה שנתית של המפעלים ע"י המחלקה.

7.2.4. תרגול המפעלים ואחרים.

7.3. פקחים ופיקוח.

7.3.1. הביקורת לא בדקה נושא זה לעומק.

7.3.2. למרות זאת תציין הביקורת שהצפיפות בחדר הפקחים לא נראת סבירה, ומקשה מאד על העבודה הן של הפקחים והן של פקידת הרישוי, שחדרה משמש כמבוא לחדר הפקחים.

7.3.3. הביקורת תציין שהועברו אליה פניות ובקשות לטיפול משמעותי יותר לכלוך החופים ע"י המתרחצים/מבלים במקום. בגלל חוסר זמן הנושא לא נבדק ע"י הביקורת.

7.4. וטרינריה

הנושא לא נבדק. כפי שנמסר לביקורת תחת כותרת "וטרינריה" נמצאים הנושאים הבאים :

7.4.1. לוכד כלבים

7.4.2. סירוס חתולים

7.4.3. חיסונים

7.4.4. פיקוח על בשר המגיע לתחומי הגליל המערבי.

7.4.5. נושאים נוספים.

7.5. טיפול במפעלים מזהמים

7.5.1. הסבר הסכנה

7.5.2. ביקורות במפעלים - ביצוע ביקורות תקופתיות בהתאם לרמת הסיכון של המפעל.

7.5.3. ביצוע דגימות - דיגומים שגרתיים של שפכים תעשייתיים במפעלים. בהתאם לחוק העזר העירוני.

7.5.4. הוצאת מכתבי דרישה - הוצאת דרישות לתיקון ליקויים וביקורת חוזרות בהתאם לממצאים בדיגומים.

אדמית

אחיהוד

אילון

אפק

אשרת

בוסתן הגליל

בית העמק

בן - עמי

בצת

געתון

גשר הזיו

חניתה

יחיעם

יסעור

כברי

כליל

כפר מסריק

לוחמי הגטאות

לימן

מצובה

נס-עמים

נתיב השיירה

סער

עברון

עין המפרץ

עמקא

ערב-אל ערמשה

ראש הנקרה

רגבה

שבי ציון

שייה דנון

שמרת

7.5.5. בדיקת מערכת מיחזור –

7.5.5.1. בדיקת מערכות המחזור במידה וקיימות.

7.5.6. אכיפה - הובלת תהליך האכיפה מול מפעלים שלא עומדים בדרישות.

7.6. מחצבות.

7.6.1. יש צוות מחצבות שכוללים את כל הישובים ליד המחצבות.

7.6.2. הצוות נפגש 1 לשלושה חודשים.

7.6.3. יש 3 מחצבות בגעתון יש ניטור של זיהום אבק. הקשר מול מנהל המחצבה וזה פועל.

7.7. תחנת ניטור (בכפר מסריק).

7.8. דיגום מי שתייה.

7.8.1. המועצה מבצעת בחינם דיגום

7.8.2. בדיקה שמעלה תוצאות לא תקינות מטופל בדרי"כ ע"י הישוב.

8. טיפול בתלונות תושבים ואחרים.

8.1. יש פניות ישירות למנהל המחלקה. מנהל המחלקה עוקב אחר הטיפול בתלונות דרך קובץ אקסל למצב התלונה והטיפול.

8.2. תלונות נוספות מגיעות למחלקה דרך טלפונים למוקד ולמחלקה.

8.3. הביקורת עקבה אחר מס' פניות. מבדיקה זאת עולה שהנושאים מטופלים כנדרש, והפונים לא חזרו לביקורת.

9. נקיטת צעדים משפטיים בנושא איכות הסביבה.

9.1. בשנה מוגשות תלונות ע"י המועצה על פגיעה באיכות הסביבה במישורים השונים. מדובר על בערך 30 דוחות.

9.2. עיקר התלונות בנושאים השלכת פסולת רוכלים, שילוט צדי דרכים.

9.3. לדעת מנהל המחלקה אחוז גבוה מהנקנסים אכן משלם את הקנס. סגנית הגזבר ציינה שאין אצלה פירוט ספציפי של הכנסות מקנסות. סה' ההכנסות מקנסות הן: שנת 2008 – 33,390 ₪ שנת 2009 – 34,200 ₪.

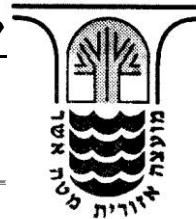
אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השיירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייה דנון
שמרת

10. חוקי עזר לנושא איכות הסביבה.

- 10.1. חוק שמירת הסדר והניקיון.
- 10.2. חוק החניות.
- 10.3. חוק רישוי עסקים.
- 10.4. מפגעים סביבתיים.
- 10.5. שילוט.
- 10.6. חוק הכלבים.
- 10.7. חוק עזר למטה אשר (הזרמת שפכי תעשייה למערכת הביוב), התשס"ז-2007

אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השיירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייה דנון
שמרת

11. נספחים

נספח 1 – דו"ח ביצוע תוכנית אב
י' אדר א' תשע"א

14 פברואר 2011

דוח ביצוע פרויקטים תכנית לאיכות הסביבה.

שם הפרויקט	ביצוע
<p>אגרואקולוגיה:</p> <p>1. הקמת מתקן אזורי לפסולת רפתות ולולים. 2. מאצרות למיכלי דשן. 3. עידוד קינון תנשמות במטעים כאמצעי הדברה ביולוגית נגד עכברים. 4. חוברת הדרכה והסברה לחקלאי. 5. טיפול אזורי לאיסוף והפחתת הפסולת החקלאית.</p>	<p>1. נמצא בשלבי תיכנון. 2. נרכשו וחולקו 65 מאצרות לחקלאים בשיתוף מילופרי. 3. הוצבו 60 תיבות קינון בשטחים חקלאים ומתבצע ניטור ומעקב שוטף. 4. מתבצעים הדרכות בנושא חומרי הדברה. והוקם צוות חשיבה בנושא הדברה ביולוגית. 5. נרכשו 2 מכולות לפלסטיק וניילון ומתבצע פינוי לפי דרישה. כמו-כן בוצעו מבצעים לפינוי חומרי הדברה שפג תוקפם.</p>
<p>פסולת ומיחזור:</p> <p>6. מרכז לחלוקת ציוד שביתי לשימוש חוזר. 7. מרכזי מיחזור ביישובים ובמוסדות חינוך. 8. צמצום כמות פסולת אורגנית וטיפול בה.</p>	<p>6. הוקמו מרכזים בביה"ס סולם צור בגשר-הזיו ועין המפרץ. 7. הוקמו 3 – 4 מרכזי מיחזור ביישובים הוצבו מתקנים לקרטון, ניר, בקבוקים, פסולת אלקטרונית, בגדים, סוללות ודיסקים. השנה נערכים לאיסוף ניילון בייתי. כמו-כן מתבצעת פעילות הסברה בבתי ספר וגני ילדים באמצעות רכזת חינוך סביבתית. 8. פרויקט קומפוסט ישובי מתבצע ב- 4 ישובים (כברי, אילון, חניתה, גשר-הזיו). חולקו כ- 450 קומפוסטרים בייתים.</p>
<p>ניהול איכות הסביבה בתעשייה ועסקים:</p> <p>9. שיפור ניהול סביבתי בתעשייה. 10. קידום רישוי עסקים קטנים ביישובים 11. הסדרת השילוט ביישובים.</p>	<p>9. גויס מפקח איכה"ס במפעלים. הוצבו מתקני מיחזור מקרטון ופלסטיק ובוצעו 3 ימי עיון למנהלי מפעלים בנושא איכות הסביבה. 10. מתבצעת אכיפה מוגברת בעסקים קטנים ביישובים בדגש על תחנות דלק מוסכים נגריות מסעדות ובריכות שחיה כמו- כן מתבצע כנס שנתי לבעלי בריכות שחיה. 11. הנושא מטופל במסגרת הערכות הישובים לתחרות א"י יפה. המועצה העבירה תקציב ייעודי לטיפול בנושא השילוט ומתבצעת אכיפה על שילוט בלתי חוקי.</p>

אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השיירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייה דנון
שמרת

שם הפרויקט	ביצוע
<p>חינוך סביבתי :</p> <p>12. הקמת רשת חינוך סביבתי מטה-אשר.</p> <p>13. קורס הכשרה לגננות.</p> <p>14. מפה ירוקה.</p> <p>15. מתנ"ס ירוק.</p>	<p>12. הוקם צוות פורום חינוך סביבתי הכולל את בתי הספר מחלקות במתנ"ס מח' חינוך.</p> <p>13. בוצע קורס בשנת 2009 ומתוכנן קורס נוסף ב-2011.</p> <p>14. לא בוצע.</p> <p>15. הוקם צוות איכות סביבה במתנ"ס, בוצעו קורסים לעובדים ולמד"בים והשתלמות לפעילים במתנ"ס דנון וערמשה. הוקם מרכז מיחזור במתנ"ס.</p>
<p>שטחים פתוחים ומשאבי טבע :</p> <p>16. קידום שבילי אופניים.</p> <p>17. הנעת מהלך איזורי לשיקום נחלים.</p> <p>18. אימוץ שטחים פתוחים ואתרים.</p> <p>19. קידום פעולות ניטור מפגעים סביבתיים.</p>	<p>16. מתבצע באחריות מח' תיירות חברה כלכלית במסגרת תוכנית אב לתיירות.</p> <p>17. מתבצע שיתוף פעולה עם רשות ניקוז, מתבצעים מבצעי ניקיון בנחלים ואימוץ נחל נעמן ע"י ביה"ס גוונים.</p> <p>18. שיח דנון – הפיכת איזור מוזנח עם פסולת לאתר ירוק עם עצים.</p> <p>מתבצעים מבצעי ניקיון בחופים והוקם צוות חשיבה בנושא אימוץ חופי הים.</p> <p>נחל אכזיב – בוצע מבצע ניקיון בשיתוף החקלאים ורשות ניקוז.</p> <p>19. הוקמה תחנת ניטור אויר בכפר מסריק מתבצע ניטור אויר במפעלים.</p> <p>מתבצעות בדיקות קרינה למוסדות חינוך.</p> <p>הוקמו צוותים ציבוריים בנושא אתרי הטמנה, מחצבות ותעשייה.</p> <p>אסבסט צימנט – הוחלפו כל גגות האסבסט בבתי ספר וגנים בסיוע של משרד החינוך.</p> <p>אסבסט פריץ בוצע סקר ומיפוי תחילת עבודה בשנת 2011.</p> <p>מטרדי ריחות - מתבצעים סיורים של צוות מריחים לפי הצורך.</p>
<p>מעורבות תושבים :</p> <p>20. ניהול והפעלת מערך מתנדבים פעיל בנושא איכות הסביבה.</p> <p>21. מיזם סביבתי קהילתי שנתו לכלל תושבי המועצה</p> <p>22. מעורבות הציבור וסקיפות באמצעות כלי תקשורת מקומיים.</p> <p>23. דנון הירוקה – שיפור חזות הישוב.</p>	<p>20. הוגדל מערך הפעילים, מתקיימים לפחות 3 פעמים בשנה ימי עיון הרצאות וסיורים.</p> <p>21. בוצע בשנת 2010 הפנינג איכות הסביבה במתחם ביג רגבה.</p> <p>22. מתבצעים פרסומים שותפים באתר האינטרנט ובעיתון המועצה אחת לחודש.</p> <p>23. בוצע קורס נאמני ניקיון בערבית, הוצבו מתקני מיחזור ספסלים ופחי אשפה במקומות ציבוריים. בוצעו מבצעי ניקיון, נשתלו עצים וטופחו גינות.</p> <p>24. הוקם צוות חשיבה לאימוץ ושמירה על חופי הים.</p>

אדמית
 אחיהוד
 אילון
 אפק
 אשרת
 בוסתן הגליל
 בית העמק
 בן - עמי
 בצת
 געתון
 גשר הזיו
 חניתה
 יחיעם
 יסעור
 כברי
 כליל
 כפר מסריק
 לוחמי הגטאות
 לימן
 מצובה
 נס-עמים
 נתיב השיירה
 סער
 עברון
 עין המפרץ
 עמקא
 ערב-אל ערמשה
 ראש הנקרה
 רגבה
 שבי ציון
 שייה דנון
 שמרת

שם הפרויקט	ביצוע
24. צוות ציבורי וצמצום מפגעים ובקרת הפעילות ופיתוח חוף הים	25. בוצעו מספר הכשרות להסמכת נאמני ניקיון בישובים. מתבצע שיתוף פעולה עם המתמיד והמשטרה לאכיפה בנושא איכות הסביבה.
25. הקמת סירת פקחים מתנדבים.	

12. עיקרי מסקנות והמלצות

תוכנית אב

1. החלטה : הרחבת תקנות רישוי עסקים לגידול בעלי חיים ואכיפתן.
 - לביקורת נמסר שלא נקבעו תקנות חדשות
2. הביקורת שאלה את מנהל מח' איכות הסביבה במה, אם בכלל מתבטא לווי הישובים בגיבוש תקנונים להפעלת עסקים בישוב. להלן התשובה :

תחנות הדלק נדרשו להגיש בקשות גם בזה ביצענו שינוי גדול. התבצעו סיורים בכל התחנות עם מפקח הרישוי הוגשו בקשות לרישוי וגם בסעיף זה חל שינוי גדול.

צמירים בישובים רובם עם רישיונות עסק.

 - הביקורת תציין ביחס לתשובה שאכן יש גידול בעסקים שקיבלו רישיונות בישובים.
 - מאידך תשובה לגבי גיבוש תקנונים להפעלת עסקים בישוב לא התקבלה.
3. המליאה מחליטה במסגרת תוכנית האב על מיפוי עסקים קטנים ללא רישוי.
 - כפי שנמסר לביקורת בתחילת ינואר 2011 הותחל מיפי עסקים ללא רישוי בישובים ועד אוגוסט הרשימה תוכן.
 - הביקורת תציין שעסקים רשומים על פי פרטיהם במח' רישום עסקים שם ניתן לאתר את הפונים לרישוי וגם חלק מאלה שלא פנו.
4. תוצרים בתוכנית אב
 - הביקורת תציין שלפי המידע שנמסר מאגף איכות הסביבה במועצה (נספח 1 לעבודה) רוב הפרויקטים שהוחלט עליהם בוצעו או מבוצעים. מצד שני חלק גדול מההחלטות הנלוות כגון שינוי חוקי עזר, כתיבת תקנונים וכיו"ב לא בוצעו או בוצעו באופן חלקי מאד למרות שעברו כבר כ 4 שנים מאז שהוחלט על התוכנית במליאת המועצה. הביקורת תציין

אדמית
 אחיהוד
 אילון
 אפק
 אשרת
 בוסתן הגליל
 בית העמק
 בן - עמי
 בצת
 געתון
 גשר הזיו
 חניתה
 יחיעם
 יסעור
 כברי
 כליל
 כפר מסריק
 לוחמי הגטאות
 לימן
 מצובה
 נס-עמים
 נתיב השיירה
 סער
 עברון
 עין המפרץ
 עמקא
 ערב-אל ערמשה
 ראש הנקרה
 רגבה
 שבי ציון
 שייח דנון
 שמרת

כפי שיוצג בהמשך שדווקא בנושא המיחזור יש ירידה ב% מכלל האשפה המפונה בעיקר עקב סגירת אתר הקומפוסט.

- ✓ הביקורת ממליצה למליאת המועצה לבקש ממנהל מח' איכות הסביבה דו"ח על ביצוע תוכנית האב לאיכות הסביבה והאם עדין יש צורך בביצוע ההחלטות הנלוות כפי שהוחלט במליאה.

רישוי עסקים

5. תהליך למתן רשיון לעסק

- הביקורת תציין כבר בשלב זה שבאתר המועצה הדף של "רישוי עסקים" עדין ריק ודרך האתר לא ניתן לקבל את ההסברים הנדרשים. מנהל האגף מציין שהחומר הועבר אך לא הוכנס לאתר.
- בהקשר זה מציינת האחראית בפני הביקורת שהתוכנה ("רמה מערכות") בה משתמשת המערכת לצורך רישום ומעקב אחר עסקים, אינה מסוגלת לתת נתונים לגבי העבר. כמו כן מציינת האחראית שהתוכנה לא מאפשרת לרשום יותר מחלקה אחת שהעסק יושב עליה. מצב זה יכול כמובן לגרום לאי התאמות וטעויות מיותרות.

6. אישור ועד מקומי לעסק חדש בתחום הישוב.

- במסגרת עבודת הביקורת על ביצוע החלטות 2007 מסר מנהל איכ"ס במועצה שהנוהל הופנם ובמושבים מתבקש אישור הועד לכל עסק.
- בפועל, תציין הביקורת, אין החלטת מליאה לנושא.
- הביקורת תוסיף שאם בנושא המושבים יש נוהל הרי לגבי עסקים בקיבוצים אפילו נוהל דיווח לא קיים.
- ועד הישוב, כאמור, למרות היותו שלוח של המועצה אינו מחויב לדווח למועצה על עסקים הקמים בתחומו. לועד יש קונפליקט מובנה האם לדווח או לא שכן דיווח יכול לגרום לועד הפסד כספי.
- ✓ הביקורת ממליצה להנהלה לכתוב נוהל בו המחלקה תחויב לידע את הועד המקומי על פתיחת עסק חדש בישוב.
- ✓ הביקורת ממליצה למליאה לקבל החלטה בה ועד מקומי יחויב לידע את המועצה על כל עסק חדש שנפתח בתחומו.

7. הפעלת בריכות שחיה ומרכולים ללא אישור לעסק בישובים.

- הביקורת מתריעה על חשיפת אפשרות של המועצה לתביעות בגין נזקים עקב אי מניעת הפעלת בריכות ומרכולים שאין להם רישוי לעסק.

אדמית

אחיהוד

אילון

אפק

אשרת

בוסתן הגליל

בית העמק

בן - עמי

בצת

געתון

גשר הזיו

חניתה

יחיעם

יסעור

כברי

כליל

כפר מסריק

לוחמי הגטאות

לימן

מצובה

נס-עמים

נתיב השיירה

סער

עברון

עין המפרץ

עמקא

ערב-אל ערמשה

ראש הנקרה

רגבה

שבי ציון

שייח דנון

שמרת

8. הגדרת תפקידים ברישוי עסקים

- הביקורת מתרשמת שבעלי התפקיד שיוצגו להלן מבצעים את עבודתם על הצד הטוב ביותר ועם מוטיבציה גבוהה.
- למנהל המחלקה יש תעודה מראש המועצה (משנת 1994) המסמיכה אותו להיות מנהל מח' איכות סביבה.
- בתעודה אין אזכור לנושא רישוי עסקים. לדברי מנהל המחלקה מינוי זה כלל גם את רישוי העסקים.
- ככל הידוע לביקורת השכלת המפקח על עסקים שאינם מפעלים אינה עונה, בשלב זה, לדרישות הרגולטור.
- ✓ הביקורת ממליצה לבחון הוצאת המפקח על עסקים לקורס תברואנים מוסמכים. ככל הידוע לביקורת קורס כנ"ל נמשך במשך 3 שנים יום בשבוע.
- לביקורת לא ברור מי הוא בוחן התוכניות לצורך רישוי העסקים ומימלא אינה יודעת האם בוחן התוכניות עומד בדרישות הרגולטור.

9. פינוי אשפה וגזם.

- פניות הציבור לסדרן פינוי אשפה וגזם (להלן: "הסדרן") מתקבלות פעמים רבות תוך כדי נסיעתו ברכב מה שלא מאפשר לו לרשום את הפנייה.
- ✓ הביקורת ממליצה שפניות הציבור יועברו באופן אוטומטי לתא קולי ומשם לדוא"ל של סדרן. מדובר על הליך טכני פשוט מול חברת הטלפונים.
- הפניות שמופנות לסדרן מוכנסות לתוכנה מיוחדת המיועדת לעקוב אחר הטיפול בפניה. לתוכנה זאת בנוסף לסדרן יכולה להיכנס גם מזכירת מנהל המחלקה ואחרים המשתמשים בקוד של המזכירה.
- ✓ הביקורת ממליצה שמנהל המח' יקבע מי העובדים הרשאים להיכנס לעבודה עם תוכנת המעקב בטיפול בתלונות.
- ✓ הביקורת ממליצה של כל עובד הרשאי להיכנס לתוכנה יהיה שם משתמש וסיסמה שרק הוא ידע ורק בעזרתה יוכל להיכנס לתוכנה.
- הסדרן ציין בפני הביקורת שהטיפול בתלונות התושבים מועבר לקבלן איתו יש הסכם בנושא.

אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השיירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייה דנון
שמרת

- הסדרן מציין שלא תמיד מתקבל אישור מהקבלן על תיקון הליקויים בזמן אמת.
- ✓ מומלץ להכניס בהסכם עם הקבלנים סעיף קנס על אי דיווח סיום עבודה עד 24 שעות מסיומה.
- הביקורת מצאה שבשנת 2008 נמכרו 211 יחידות ובשנת- 2009 נמכרו 54.
- הביקורת מצאה שאין נתונים על כמות הקומפוסטרים הביתיים הנמצאים בשטח. כמו כן, בבדיקה בפועל בישובים ניכר שהטמעת רעיון ההפרדה של הפסולת האורגנית ע"י התושב לא מצליח להתרומם.
- ✓ הביקורת ממליצה למצוא דרך כספית או אחרת לעידוד נושא הטיפול בפסולת בהפרדה כבר בישובים.
- ✓ הביקורת ממליצה למועצה להיערך מהר ככל האפשר לנושא ההטמנה ע"י הגדלת המיחזור עד כמה שניתן עוד בשלב הראשוני היינו אצל "יצרן האשפה" התושב.
- ✓ מומלץ לשקול עידוד הישובים להגדלת ההפרדה. את העידוד ניתן לממן ע"י החזר חלק מהכספים הנחסכים כתוצאה מירידה בעלות ההטמנה כפועל יוצא מירידה בכמות המוטמנת.
- הביקורת תציין שכול הנוגעים בדבר מסכימים שבישובים בהם יש בעל תפקיד בשכר הנושא הזה (גזם) כמו נושאים אחרים הקשורים לועד המקומי מנוהל בצורה טובה יותר.
- ברחבי המועצה יש שטחים פתוחים שבהם נוהגים קבלנים ואחרים לזרוק ללכלוך מסוגים שונים. אחת ל 3 חודשים אשפה זאת מפונה ע"י המועצה.
- ✓ הביקורת ממליצה לשקול שימוש במצלמות מוסלקות לתקופת ניסיון במטרה לאתר את המזהמים.

אדמית
אחיזה
אילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השיירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייה דנון
שמרת

רב מושב אחיהוד

10.10.10
מאת
ניצן גלילי
מבקר מ"א מטה אשר

לכבוד
יהודה שביט – ראש המועצה מטה אשר
ארנון אורי – סגן ראש המועצה מטה אשר

הנדון: תקציר ממצאים בנושא תפקוד רב מושב אחיהוד.

מצורפים להלן ממצאים שעלו בבדיקה בנושא רב הישוב אחיהוד (להלן: רב הישוב).
הערות מקדימות:

• הממצאים להלן מתבססים על הסכם העבודה בין המועצה לרב הישוב (להלן: ההסכם).

• בדו"ח עלו ממצאים נוספים בקשר לועד המקומי ולמועצה אך בדיקתם תושלם ותדווח בשלב מאוחר יותר של השנה.

• הביקורת נפגשה עם רב הישוב במהלך כתיבת הדו"ח. לאחר כתיבת טיוטת הדו"ח פנתה לרב וליו"ר הועד המקומי לקבל את תגובתם. הפנייה נעשתה ב 12.9.10 ועד כתיבת שורות אלה לא התקבלה תגובתם.

להלן הממצאים:

1. האצלת סמכויות לועד המקומי בנושא דת.

1.1. לדעת הביקורת האצלת הסמכויות במידה והואצלו ע"י המועצה הואצלו שלא כנדרש על פי הוראות החוק הרלוונטיים.

1.2. הרחבה בנושא זה תימסר במסגרת דו"ח הביקורת על הועדים המקומיים כולל ועד מקומי אחיהוד.

2. ביצוע ההסכם.

• הסכם פעילות הרב נחתם בתאריך 8.8.02 ל' אב תשס"ב. על ההסכם חתומים הרב נחמיה הלוי (רב מושב אחיהוד), הרב שלמה בן אליהו (רב המועצה מטה אשר), נירה בראונשטיין (סגנית ראש מועצה מטה אשר), שלמה דמתי (ועד מקומי אחיהוד), שלומי ציון (כ"א מטה אשר).

אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השיירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייה דנון
שמרת

2.1. בהסכם הוסכם ש"הרב יתן לכלל ולפרט את כל שירותי הדת כגון: חופה, שחיטה, שלום בית, ברית, הכנה לבר מצווה ועוד."

2.1.1. בר מצווה - בפגישה שקיימתי עם רב הישוב ויו"ר הועד נאמר לי שהרב לא

מכין לבר מצווה. אציין ואומר שכפי שנמסר לביקורת בישובים האחרים שבהם יש רב, הרב מכין את הנערים לבר המצווה גם באופן פרטני וללא תוספת תשלום.

2.1.2. הרב מוכן לחתן בתוך הישוב אך מערכת היחסים עם רב המועצה כנראה אינה מאפשרת זאת. מחוץ לישוב בתחומי המועצה הרב אינו שותף לנטל זה מאותן סיבות.

2.1.3. כנ"ל לגבי בריתות, בהתחשב בעובדה שככל הידוע לביקורת הרב הינו מוהל.

2.2. פסיקת הלכה – "הרב יפסוק לכלל ולפרט בשליחות של רב המועצה וכפוף לספרי פסיקת ההלכה והנחיית רב המועצה, הן בצד ההלכתי והן בצד המעשי. בהתאם למנהג המקום."

• לדעת הביקורת עיקר המחלוקת בין רב הישוב אחיהוד לרב המועצה נובע מסעיף זה.

• קטונתי מלקבוע מי צודק מבחינת הפסיקות ההלכתיות וזה גם לא תפקידי. מה שכן לדעת הביקורת מבחינה ארגונית ועל פי ההסכם הפסיקה צריכה להיות (כנאמר בהסכם) על פי הנחיית רב המועצה.

• חוסר היכולת של שני הרבנים לפסוק ברוח דומה כנראה אינה מאפשרת לשניים לעבוד יחד.

2.3. עירובין – הרב ידאג לתקינות של העירוב באמצעות הגורמים הנוגעים בדבר.

2.3.1. בפועל כפי שנמסר לביקורת בפגישה עם רב הישוב ויו"ר הועד המקומי, הרב אינו עוסק כלל בעירוב.

2.4. מקווה תפעול המקווה ופסיקה בעניין בעזרת הגורמים הנוגעים בדבר בישוב ובמועצה ובמשרד הדתות.

2.4.1. בבדיקות שביצעה הביקורת לא מצאתי מעורבות של הרב בנושא המקווה למעט בכל הקשור לבלנית הקודמת.

3. כשרות

אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייה דנון
שמרת

3.1. הביקורת מצאה בבדיקה שהרב אכן נתן כשרות בירכא בניגוד לחוק. בפועל הכשרות נמשכה גם לאחר הנחיות הרבנות הראשית (עו"ד שמעון אולמן מכתב מתאריך 27.2.08). במקרה זה יש מספר ליקויים :

3.1.1. מראש, על פי חוק איסור הונאה בכשרות, התשמ"ג - 1983 אסור לרב הישוב לתת כשרות מחוץ ליישובו (במקרה זה בירכא) ללא אישור מהרבנות הראשית. אישור כנ"ל לא ניתן.

- לדעת הביקורת מעבר על החוק בכלל, ובפרט במקרה זה **חמור**.
- לדעת הביקורת לא ניתן להסביר עבירה זאת ברצון למנוע אכילת אוכל לא כשר.

• הביקורת תציין שגם המועצה דרך מח' הדת כנראה עברה על חוק זה.

3.1.2. מתן הכשרות נמשך גם לאחר דרישת עו"ד אולמן (מהרבנות הראשית) להפסיק מתן הכשרות עד סוף השנה.

3.1.3. בתעודת הכשרות נקבע שהרב יכול להפסיקה בכל רגע נתון והיה עליו לעשות זאת מיד עם הודעת הרבנות. שלא לדבר על כך שמתן הכשרות אינו כשר מראש וכאמור מהווה עבירה על חוק איסור הונאה בכשרות, (התשמ"ג - 1983).

4. תוכנית עבודה

4.1. הועד בשנת 2003 מתחייב שהרב יגיש לועד תוכנית עבודה שנתית.

4.2. הביקורת לא קיבלה לידה אף לא תוכנית אחת. לדעת הביקורת הרב לא צריך לתת דיווח יומי על מעשיו (תפקיד אמון) אך צריך להציג תוכנית בתחילת שנה וביצועה בסוף שנה.

5. עבודת הרב מחוץ לישוב.

5.1. לדעת הביקורת כל עובד מועצה יכול לפנות להנהלת המועצה ולבקש לעבוד בעבודה נוספת. אני לא מכיר פנייה כנ"ל של רב הישוב אחיהוד.

5.2. לכן כאשר עבודה נוספת נעשת ללא אישור זה פגום ובניגוד לחוק.

אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השיירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייה דנון
שמרת

סיכום

1. מערכת היחסים בין רב הישוב לרב המועצה אינה מאפשרת עבודה משותפת של השניים.
 - 1.1. הפתרונות שהוצעו לאורך השנים לא פתרו את הבעיה.
 - 1.2. הנפגעים העיקריים מכך הם תושבי אחיהוד.
2. הסכם פעילות הרב.
 - 2.1. יותר מידי סעיפים בהסכם אינם מבוצעים. הסיבה בדר"כ אותה סיבה כמו בסעיף הקודם מערכת היחסים בין רב המועצה לרב הישוב.
3. כשרות
 - 3.1. מתן הכשרות תוך מעבר על החוק מטיל צל כבד על כל פעילות רב הישוב.
 - 3.2. אי הפסקת מתן הכשרות מיד עם הוראת הרבנות הראשית מעצימה את העבירה.
4. לאור האמור לעיל תמליץ הביקורת את ההמלצות הבאות :
 - 4.1. לסיים את עבודת רב הישוב אחיהוד בצורה מכובדת.
 - 4.2. להגדיר בצורה ברורה את האחריות והסמכויות של רב המועצה ורבני הישובים בכל הקשור לרבני הישובים. בין היתר בנושאים הבאים :
 - 4.2.1. סמכות מקצועית
 - 4.2.2. סמכות הלכתית
 - 4.2.3. אחריות תקציבית
 - 4.2.4. היקף המשרת רבני הישובים
 - 4.3. להחזיר למועצה את האחריות המעשית על הספקת שירותי דת לישוב אחיהוד.
 - 4.4. להיפגש עם הוועד המקומי של אחיהוד ולראות איך מוצאים רב ישוב חדש לאור ההגדרות לעיל.

בברכה
ניצן גלילי מבקר
מ"א מטה אשר

אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השיירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייה דנון
שמרת

בדיקת הביקורת בנושא מלגות מועצה

לאור פניה שהיתה אל הביקורת במהלך 2010 ניבדק נושא המלגות בשנת 2010, נכתב דו"ח בנושא ע"י הביקורת.

1. לוי"ז ועובדות.

1.1. המועצה כל שנה מחלקת מלגות לסטודנטים תושבי המועצה.

1.2. בעיתון המועצה פורסם על אפשרות לקבלת מלגות מהמועצה האזורית מטה אשר.

1.3. בעיתון צויין ברישא תחת הכותרת: "כל מה שרציתם לדעת על מלגות תש"ע."

1.3.1. המילגה תוענק אישית בטכס שיתקיים ב- 29.4.10.

1.3.2. הזכאים למילגה ייקבעו ע"י ועדת מלגות. **ועדת המלגות תדון אך ורק**

בטפסי בקשה ממולאים כראוי בצרוף כל המסמכים הנלווים הנדרשים, והעומדים בקריטריונים לקבלת מלגות. (ההדגשה שלי נ.ג).

1.4. באותו פרסום וכן במכתבים שהוציאה המועצה למזכירויות הקיבוצים מפרטת המועצה את דרישות הסף לצורך דיון בועדת מלגות על הבקשה להלן דרישות הסף:

1.4.1. - יפנו סטודנטים המתגוררים בישוב לפחות 2 שנים (לצרף אישור תושב).

1.4.2. - יפנו סטודנטים שלא קיבלו בעבר מלגה מהמועצה לאותו תואר לימודים.

1.4.3. - הלימודים הם לתואר אקדמאי מוכר והנדסאים.

1.4.4. - מתן עדיפות לסטודנטים שמשרתים במילואים (שר"פ) לפחות 20 יום בשנה (לצרף אישור).

1.4.5. יש להגיש פרוט הכנסות של הורים וסטודנט (סטודנט/ית נשוי/אה יגישו הכנסות שלהם בלבד):

1.4.5.1. - שכירים: יש להגיש 3 תלושי שכר אחרונים.

1.4.5.2. - עצמאיים: יגישו אישור שומה שנתית לשנת המס הקודמת.

1.4.5.3. - חברי קיבוץ: יש להגיש דף תקציב חודשי של ההורים והסטודנט חתום ע"י הנהלת חשבונות של הקיבוץ.

1.4.5.4. - לצרף דף חשבון בנק של הסטודנט ושל ההורים המראה פרוט תנועות של חודש מלא.

1.4.6. ניתן לקבל טופס בקשה במחלקת החינוך החל מתאריך 3.1.2010.

אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השיירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייה דגון
שמרת

1.4.7. יש להגיש טפסים עד 7.2.2010 בדואר או במסירה ידנית לידי שולה זינגר מחלקת החינוך.

לאחר המועד הנ"ל לא נקבל יותר בקשות.

יש להקפיד להחתים את מזכיר הישוב. ללא חותמת הישוב לא נטפל בטופס.

2. ליקויים

- 2.1. לוועדת מלגות אין נהלי עובדה כתובים ומחייבים.
- 2.2. בדף המתפרסם ע"י המועצה לא נמסר כתובת למשלוח דואר
- 2.3. מידע רגיש כמו שכר הורי הסטודנט או הסטודנט עצמו שימש בפועל חלק מדרישת הסף בלבד ורק אצל חלק מהפונים.
- 2.4. לעומת זאת בחומר שנמסר לחברי הועדה לגבי חלק ממקבלי המלגות לא צוינו הכנסות אחד ההורים לפחות.
- 2.5. המועצה לא דירגה ולא שקללה את הקריטריונים כפי שנעשה, למשל, בנושא ההנחות בחינוך.
- 2.6. המועצה לא פרסמה את כל הקריטריונים שמשמשים לצורך החלטה על מתן מלגה (לדוגמה מסי מינימום של סטודנטים הזוכים מכל ישוב).
- 2.7. מבקש המלגה אמנם חותם על הטופס אך אינו נדרש להצהיר שכל שנכתב בטופס נכון.
- 2.8. אין הליך של אימות המסמכים כפי שיש במועצות אחרות. במסגרת זאת אפשר גם ליידע את הפונה האם המסמכים הוגשו כנדרש.
- 2.9. החומר שנמסר לחברי הועדה נמסר ביום הישיבה עצמה ולא אפשר להם להיערך לדיון גם אם רצו.
- 2.10. ההודעה לסטודנטים על אי קבלת המלגה נמסרה (לפחות לחלק מהסטודנטים) בתאריך חלוקת המלגות שפורסם במכתב לישובים.

אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השיירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייה דנון
שמרת

המלצות

- ✓ אבהיר ואומר שכל המלצה שתיכתב כאן אינה באה בכדי להחזיר הגלגל לאחור. מלגות תשי"ע חולקו וההמלצות להלן יעסקו לגבי שנת תשע"א. יתרה מזאת כידוע ניתן לקבל מלגת מועצה רק פעם אחת לאורך שנות הלימוד לתואר. מכאן שסטודנט ששנת תשי"ע היתה שנת הלימודים הראשונה ולא קיבל בה מלגה יוכל לחזור ולבקש גם בשנות הלימודים הבאות, כל עוד לא קיבל המלגה.
- ✓ מומלץ שהמועצה תכתוב קריטריונים ברורים למתן מלגות.
- ✓ מומלץ שהמועצה תדרג ותשקלל את הקריטריונים השונים ובתוך הקריטריונים עצמם.
- ✓ את הקריטריונים יש לפרסם.
- ✓ מומלץ לכל הפונים בבקשה למלגה להקפיד ולצרף את כל המסמכים הנדרשים ע"י הועדה.
- ✓ מומלץ שהמועצה תפרסם במסגרת הפרסום על המלגות את הכתובת למשלוח הבקשות.
- ✓ מומלץ שהמועצה תפרסם באותה מסגרת גם טלפון, תאריכים ושעות התקשרות לצורך בירור האם טופסי הבקשה הגיעו למועצה והאם חסרים טפסים נדרשים.
- ✓ כמובן מומלץ שהתאריכים הנ"ל יהיו קודמים מספיק לתאריך האחרון להגשת הבקשה למלגה בכדי שניתן יהיה להעביר את הטפסים החסרים בזמן.
- ✓ מומלץ שמכתבי הודעה על אי קבלת מלגה (לא ידוע לי מתי נמסרה הודעה על קבלת מלגה למקבלים) ימסרו לסטודנטים בצמוד להחלטת הועדה ולא ביום חלוקת המלגות.
- ✓ מומלץ לתת עדיפות בנהלים לסטודנטים בשנה שלישית ובטח רביעית (במידה ולא קיבלו עדין מלגה).
- ✓ לאור האמור לעיל מומלץ לשקול מתן מלגה לכל סטודנט הלומד במוסדות הרלוונטיות פעם אחת במהלך לימודיו במידה והוא עומד בדרישות בסיסיות שאינן מצריכות מאמץ גדול לאימותן.

אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השיירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייה דנון
שמרת

26.1.11

הפעלת מקווה ביישוב אחיהוד.

1. מבוא
 - 1.1. הדו"ח להלן נכתב על פי בקשת ראש המועצה מהביקורת לאור פניות תושבת מושב אחיהוד.
 - 1.2. הדו"ח מתבסס על מידע ומסמכים שנמצאים אצל הביקורת בגין דוחות קודמים שנכתבו בהקשר הועד המקומי של אחיהוד.
 - 1.3. פנייתי ליו"ר הועד המקומי אחיהוד להוסיף מידע בנושא הכנסות המקווה מטובלות לא נענתה. אני מניח שהסיבה לכך היא הזמן הקצר שעמד לרשות הביקורת.
 - 1.4. כמו כן הביקורת לא נפגשה עם אף לא אחד מהנוגעים בדבר (הפונה, חברי הועד המקומי, בלנית המקווה, רב המועצה ואחרים).
 - 1.5. לאור האמור לעיל מטרת הדו"ח בעיקרה להציג את השתלשלות העניינים.
2. סמכות ניהול המקווה
 - 2.1. סקירת אירועים
 - 2.1.1. ב 8.8.02 נחתם הסכם בין הרב לועד המקומי והמועצה. בהסכם זה הרב אחראי גם למקווה ("פירוט תפקידי הרב...מקוואות- תפעול המקווה ופסיקה בעניין בעזרת הגורמים הנוגעים בדבר ביישוב במועצה ובמשרד הדתות.")
 - 2.1.2. ב 30.9.03 בנוכחות סגן ראש המועצה, הועד המקומי מקבל את הצעת סגן ראש המועצה (נוני) שהרב יועסק על ידי עמותת ישובי גליל מערבי ומשכורתו תשלום עפ"י ההקצבה שתתקבל ממשרד הדתות. בהמשך נקבע בפרוטוקול שהועד ידרוש מהרב תוכנית עבודה שנתית. ככל הידוע לביקורת דרישה זאת מעולם לא יצאה מהכוח אל הפועל.
 - 2.1.3. **באותה ישיבה מחליט הועד לפנות למועצה שתפעיל את המקווה החדש על חשבונה היות והמקווה שייך למועצה והוא אזורי.**
 - 2.1.4. בלנית מקווה אחיהוד מפורטת מתפקידה ב 29.2.04 (בגלל חילוקי דעות הלכתיים עם רב הישוב ובגיבוי רב המועצה) ומגישה תביעה נגד מעסיקה.

אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייה דנון
שמרת

בית הדין האזורי לעבודה בחיפה מחייב את המעסיקים בכללם המועצה האזורית מטה אשר בתאריך 15.05.2006 לשלם לבלנית סדר גודל של 35,000 ₪ נכון ליום הפסיקה.

2.1.5. הבלנית החדשה מתחילה את עבודתה בינואר 2004 (ראה בהמשך)

2.1.6. בקיץ 2010 רב הישוב אחיהוד מסיים את תפקידו בישוב.

3. רישוי לעסק למקווה

3.1. בתאריך 13.5.99 פורסמו תקנות רישוי-עסקים (תנאי תברואה נאותים למקוואות טהרה) התשנ"ט - 1999. משרד הבריאות מקיים פיקוח על המקוואות מאחר ובהפעלתם כרוכים היבטים בריאותיים ותברואתיים. **ניהול המקוואות כרוך בקבלת רישיון עסק תקופתי אשר תוקפו למשך חמש שנים.**

3.2. הביקורת פנתה לאבנר גבאי, מנהל מח' רישוי עסקים, לגבי רישוי למקווה באחיהוד. מתשובת אבנר עולה שלמקווה אין רישוי לעסק.

4. מכרז על תפקיד הבלנית. (נוהל קבלת עובדים לעבודה), התשל"ז-1977.

4.1. בצו המועצות ס' 132 ב. נאמר :

132ב. (א) ועד מקומי רשאי להעסיק עובדים לשם ביצוע סמכויות

שהמועצה אצלה לו ובלבד שיש למשרות אלה הקצבה בתקציבו המאושר.

(ב) לא יתמנה אדם לעובד של ועד מקומי אלא באישור המועצה.

(ג) מינוי עובדים לוועד מקומי ייעשה על פי הוראות צו המועצות המקומיות (נוהל קבלת

עובדים לעבודה), התשל"ז-1977, בשינויים המחוייבים.

4.2. הועד מחליט בישיבתו בתאריך 2.12.03 "לאחר שמיעת הג' דמתי מיכל (הבלנית היוצאת

נ.ג.) בישיבת הועד המקומי ולפי דברה אינה מוכנה לקבל את מרותו של הרב נחמיה...מאחר

ולדבריה היא כפופה לרב בן אליהו הוחלט להפסיק את עבודתה בסוף החודש."

4.3. רק בישיבה הבאה שהתקיימה ב 6.1.04 נודע שהיה מכרז לבלנית חדשה. למכרז, כפי

שנמסר בוועד, נגשה רק מועמדת אחת והיא זכתה בו. הועד קובע שהזוכה תעבוד לפי

המתכונת של קודמתה בתפקיד. על פי מכתב של הועד המקומי לסגן ראש המועצה

בתאריך 8.1.04 ברור שהבלנית החדשה החלה בעבודתה עוד לפני שאושרו תוצאות

המכרז בוועד המקומי. על פי מכתב זה תחילת העבודה היתה ב 14.12.03.

5. גביה מהטובלות.

אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השיירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייה דנון
שמרת

- 5.1. ועד מקומי אחיהוד מחליט בתאריך 9.6.03 לגבות מכל טובלת 20 ₪.
- 5.2. חוזר מנכ"ל משרד הדתות מיוני 2001 קובע שאגרת הטבילה תעמוד על 10 ₪. מחיר זה לא השתנה עד היום.
- 5.3. בפועל הועד המקומי אחיהוד גובה 15 ₪ מכל טובלת.
- 5.4. הועד אינו מקפיד שהבלנית תרשום את ההכנסות מהטובלות כנדרש. לביקורת הוצגה קבלה שהבלנית נותנת לטובלות. הקבלה אינה מתארת את מקבל הכספים (ועד מקומי אחיהוד). בקבלה גם אין שם מקבל השירות (במקרה זה, שיש בו מן הדיסקרטיות, יש בכך הגיון). גם מקור הקבלות אינו ברור (המקור היה צריך להיות הועד המקומי) ומימלא לא ברור האם הכספים נכנסים לועד המקומי. בתקציב אותו הגיש הועד למליאת המועצה בשנת 2008 וכן לקראת 2010 אין אזכור להכנסות הנ"ל. הכנסות אלה לפי הערכה מגיעות לכ 1,000 ₪ בחודש יכול להיות שמדובר רק על מחצית מכך. גם אז מדובר על 6,000 ₪ בשנה (2% מתקציב הועד המקומי).
- 5.5. המועצה אינה משתתפת בעלות חימום המים במקווה בטענה שהמקווה מנוהל ע"י הועד המקומי וההכנסה מהטובלות עוברת לועד המקומי ולא למועצה.
6. התייחסות הביקורת
- 6.1. בחירת הבלנית.
- 6.1.1. הביקורת תציין שהועד לא החליט על מכרז בישיבה ב 2.12.03 ובשום ישיבה אחרת. הועד מאשר את הזוכה במכרז בתאריך 6.1.04 כאשר בפועל מתברר שהחלה עבודתה 3 שבועות קודם. מאחר והמכתב המודיע למועצה על הבלנית שזכתה במכרז יצא רק ב 8.1.04 ברור שהבלנית החלה את עבודתה לפני שהמועצה אישרה זאת כנדרש בחוק ("לא יתמנה אדם לעובד של ועד מקומי אלא באישור המועצה". כנאמר לעיל).
- 6.2. הגדרת תפקיד הבלנית והכשרת הבלנית.
- 6.2.1. המשרד לשירותי דת קובע רק ב 21.10.09 כישורים נדרשים מבלנית. לביקורת לא ידוע על קביעת כישורים בשלב מוקדם יותר לבלנית. לביקורת לא הוצג המכרז לבלנית. כמו כן לא הוצג לביקורת המסמך עליו חתמה הבלנית

אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השיירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייה דנון
שמרת

הקודמת מול רב המועצה. לכן אין הביקורת יכולה לדעת האם נקבעו דרישות מתאימות.

6.2.2. כמובן שבמידה והבלנית עברה את הקורס הנדרש ועמדה בדרישות יפה הדבר. במידה והבלנית לא עברה הכשרה כל שהיא וכל הידע שלה בא מניסיונה ומלמידה עצמית יוטל על גורם מוסמך לבחון שאכן הידע והתפקוד של הבלנית הם כנדרש. במידה ולא כך המצב יהיה צורך להדריך את הבלנית ולוודא העבודה שהיא עושה נעשת כנדרש.

6.3. גביה מהטובלות במקווה.

6.3.1. בהנחה שהדברים שצוינו בבדיקתי זאת בנושא תשלומי הטובלות (סי' 5 לעיל) נכונים אומר את הדבר הבא. אין להמשיך אף לא יום אחד בקבלת כספים במקווה ללא מתן קבלה כנדרש מטעם הועד המקומי.

6.3.2. לדעת הביקורת מדובר על הכנסה שמקומה בתקציב הועד המקומי.

6.4. אחריות על המקווה.

6.4.1. כאמור על פי ההסכם עם רב הישוב הוא קיבל אחריות להפעלת המקווה. מאחר והרב עזב את הישוב ואת תפקידו הרי שלפחות מההיבט הדתי האחריות חוזרת לרב המועצה לפחות עד שיוחלט על "אחראי" אחר.

6.4.2. במקביל יש לדאוג שהמקווה יעמוד בדרישות חוק רישוי עסקים ויקבל רישיון כנדרש.

6.5. אופן הטיפול בשירותי הדת במושב אחיהוד.

6.5.1. מומלץ שסגן ראש המועצה הממונה על מושב אחיהוד יבדוק את נושא שירותי הדת באחיהוד ויציע למועצה דרכים להמשך טיפול בנושא לטובת תושבי הישוב.

בברכה

ניצן גלילי מבקר מועצה אזורית מטה אשר

אדמית
אחיהוד
אילון
אפק
אשרת
בוסתן הגליל
בית העמק
בן - עמי
בצת
געתון
גשר הזיו
חניתה
יחיעם
יסעור
כברי
כליל
כפר מסריק
לוחמי הגטאות
לימן
מצובה
נס-עמים
נתיב השירה
סער
עברון
עין המפרץ
עמקא
ערב-אל ערמשה
ראש הנקרה
רגבה
שבי ציון
שייה דנון
שמרת